

Vörösvári Újság

Werschwarer Zeitung

II. évf. 10. szám

1996. október

Ára: 45 Ft

Rabok vagyunk vagy szabadok?

„Rabok legyünk vagy szabadok?” – kérdezte Petőfi közel százötven éve a 48-as forradalom lelkes résztvevőitől a Nemzeti Színház lépcsőjén. – Az 1956. okt. 23-i forradalom és szabadságharc 40. évfordulóján én most kicsit módosítva így teszem fel a kérdést: „Rabok vagyunk vagy szabadok?”

Kérdésemet elsősorban azokhoz intézem, akik a fél évszázados szovjet megszállás és a szocialista társadalmi-gazdasági rendszer uralma alatt politikailag elnyomottak, gazdaságilag kizsákmányoltak, társadalmilag kirekesztettek, személyi szabadságukban korlátozottak, valós képességeik kibontakoztatására esélytelenek érezték magukat, s akik mindezek ellenére becsületesek akartak maradni, tiszteletben tartották mások tulajdonát, jogait, emberi méltóságát. – Azért bocsátom ezt előre, mert tudjuk: nem mindenki érezte magát így akkoriban, illetve nem mindenki törekedett mindezek ellenére megmaradni a tisztesség ösvényein.

A magam részéről fizikai erőszakot nem szenvedtem az elmúlt rendszerben, sehonnan nem rúgtak ki, és sehova nem zártak be. Mégis rossz volt a közérzetem, egyrészt mert úgy éreztem, hallgatásra és passzivitásra vagyok ítélve, másrészt mert rám akartak kényszeríteni egy olyan világnézetet és egy olyan ideológiát, amiben nem tudtam, és nem is akartam hinni. El akarták hitetni velem, hogy Isten nincsen, de „Lenin élt, Lenin él, és Lenin élni fog!” El akarták hitetni velem, hogy a „testvéri” szovjet hadsereg azért állomásozik „ideiglenesen” hazánkban, hogy megvédje szabadságunkat. El akarták hitetni, hogy a kommunizmus lényegében proletárdiktatúra, hogy a szocializmus alapjait már leraktuk, most a fejlett szocializmust építjük, s már nincs messze a kor, mikor mindenki képességei szerint..., és mindenki szükségletei szerint...

Vég nélkül lehetne sorolni, hogy mi mindent akartak elhitetni velem: csupa olyan dolgot, amiről a napnál világosabban láttam, hogy fordítottja az igazságnak.

Ezt persze mindenki tudta, nemcsak én, a hazugságokat mégis mindenki szaj-

kózza: politikus, újságíró, TV-bemondó, munkahelyi főnök, iskolaigazgató stb. Ráadásul a hazugságokat nemcsak elhinnem kellett (volna), hanem a beléjük vetett (nem létező) hitemet nyilvánosan meg is vallanom. Erre találták ki a legkülönfélébb állami, munkahelyi, községi, iskolai stb. ünnepségeket. Ugye emlékszünk még a hitvallás szövegére? („Éljen a párt! Éljen Lenin! Éljen a megbonthatatlan szovjet-magyar barátság!”)

Hát, én – 1956. után születvén – ilyesmitől szenvedtem. Meg a kilátástalanságtól, hisz még a nyolcvanas évek közepén sem gondoltam, hogy az én életemben lényegesen megváltozhatnak a dolgok.

Aztán jött a nyolcvanas évtized vége: peresztrojka, glasznosztj, szocialista piacgazdaság, a múlt átértékelése, új pártok engedélyezése, szabad választások, a Varsói Szerződés feloszlása, szovjet kivonulás... És ami még akár tíz évvel ezelőtt is elképzelhetetlen volt számunkra, az

valóság lett: ma Magyarország független állam, idegen katonák nem (vagy alig) állomásoznak hazánk földjén, félelem nélkül szidhatjuk a politikusokat, a pártokat, a rendszert; nem kötelező belépni a szakszervezetbe, nem kell felvonulni május 1-jén, és lehet hiányozni az október 23-i ünnepségekről. – „Ez az, mit elértünk (megéltünk) – és nem is kevés!” – mondhatnánk József Attila után szabadon.

Csakhogy a rendszerváltozás óta eltelt hat év alatt új, másfajta félelmek kerítették hatalmukba minket: megtanultunk félni az inflációtól, az elbocsátástól, a munkanélküliségtől, a megélhetésre elégtelen nyugdíjtól, a pénzihiány miatt gyógyíthatlanul maradó betegségektől, a gyermekek taníttatási költségeitől stb. – Egyszóval: a mindennapi kenyerünk, megélhetésünk, testi és lelki egészségünk vált bizonytalanná. Külpolitikai és külgazdasági szempontból szintén nem túl reményt keltő a helyzetünk a szovjet unió (Szovjetunió) után az európai unió (Európai Unió) következik,

Budapesti utcakép 1956 októberében

s úgy tűnik: rövid- ill. középtávon – enyhén szólva – nem sok előnyünk származik majd a csatlakozásból.

Közérzetünket persze most sem csupán az anyagi szempontok rontják. A szovjet-szocialista kultúra egyeduralma után most a nyugati (főleg amerikai) kultúra özöne borít el minket. (Esténként amerikai filmet nézünk a TV-ben, napközben hamburgert eszünk a McDonald's-ban vagy a Burger Kingben, gyermekeink Coca-Colát isznak reggelire, s az angol feliratos baseballsapkát nem lehet leszedni a fejükről.)

De nem hibáztathatunk mindezt csupán másokat (az Egyesült Államokat, a Világbankot, a Nemzetközi Valutaalapot, a NATO-t, az Európai Uniót, a tőkéseket, a bankárokat, a posztkommunistákat, a liberálisokat, Horn Gyulát, Bokros Lajost, Suchmann Tamást stb). Nem hithetjük el magunkkal megint, hogy önhibánkon kívül, tőlünk függetlenül történt és történik minden. Be kell látnunk végre, hogy nagy mértékben saját elvtelenségünk és megalkuvásaink miatt kerülünk újra és újra kiszolgáltatott helyzetbe: mi eladjuk magunkat kicsiben, vezetőink eladnak minket nagyban.

Az elmúlt napokban két ízben is szomorúan tapasztaltam, hogy felnőtt, szabad emberek hat évvel a kommunista diktatúra kimúlása után hogyan képesek ma is megalázkodni egy-egy gátlástalan munkahelyi főnök előtt, – csak azért, mert mindenki félti az állását, s kevésbe veszi saját emberi méltóságát. – Mikor tanulunk végre a múltból? Mikor látjuk be, hogy minden korok kis és nagy zsarnokai a mi gyávaságaink, a mi megalkuvásaink, a mi félelmeink létráján emelkednek fölénk?! Mikor látjuk be, hogy csak akkor lehetünk szabadok, ha úrrá tudunk lenni félelmeinken? Ha lesz elég önbecsülésünk, ha nem hagyjuk magunkat zsarolni, ha merjük visszautasítani a velünk szemben támasztott jogtalan követeléseket és az ellenünk elkövetett igazságtalanságokat. – Veszteségek árán is, kockázatok árán is, mások sértődése és haraga árán is, erkölcsi vagy anyagi hátrányok árán is...

Persze, hogy ezt megtehesük, annak feltételei vannak: kell hozzá tiszta lelkiismeret, szilárd alapokon álló világnézet és az élet végső értelmébe és jóságába vetett személyes hit. – Ha nem sikerül lelkiismeretünket egyre tisztábbá tenni, ha nem tudjuk világnézetünket újra megalapozni a kor követelményei szerint, ha ezáltal nem erősödik meg hitünk és reményünk az élet, a cselekvés és a jóság értelmében, akkor továbbra is félni fogunk. S aki fél, az nem lehet szabad. Aki megtagadja saját lelkiismeretét vagy saját emberi méltóságát, az nem lehet szabad. Aki sokszor megalkuszik, az zsarnokot nevel maga körül. – Minél kevesebb lesz országunkban a meghunyászkodás, annál kevesebb lesz a kis és nagy zsarnok, annál kisebb lesz a totális zsarnokság veszélye, annál kevésbé lehet majd kizsákmányolni minket, s annál jobb lesz az anyagi helyzetünk és szellemi-fizikai közérzetünk is. Meggyőződésem,

hogy sok névtelen ember megtörhetetlen tisztessége örölte fel hosszú évtizedek alatt a kommunista diktatúrát (minden korábbi diktatúrát is), és ez fog felőrlni minden ezután diktatúrát is, bármely alakban és formában jelentkezzen, bármely módszert alkalmazzon.

– Rabok leszünk vagy szabadok? Attól a sok kis egyéni döntéstől függ, amit munkahelyen, családban, baráti társaságban, az utcán vagy bárhol az életben naponta meghozunk. A sok egyéni döntés sorsot szül: egyéni sorsunkat, családunk sorsát, községünk sorsát, nemzetünk sorsát...

Sorsunk a saját kezünkben van!

Gromon István

Mártúrjaink

„Az én véremet ugyanis nemsokára kiontják áldozatul. eltávazásom ideje közel van. A jó harcot megharcoltam, a pályát végigfutottam, hitemet megtartottam. Készen vár rám az igazság győzelmi koszorúja, amelyet azon a napon megad nekem az Úr, az igazságos bíró, de nem csak nekem, hanem mindenkinek, aki örömmel várja eljövételét.” (Pál apostol Timóteushoz írt levele 4. rész, 6-8 vers)

Ezt a szentírási részt választottam, amikor az iskolai október 6-i megemlékezés bevezetőjére készültem. Az aradi vértanúkkal olyan emberek állnak elénk, akik bizvást elmondhatták magukról a fenti sorokat. 1849. október 6-án ontották ki vérüket. E népért. A jó harcot megharcolták. Nemcsak fegyverükkel, de kiállásukkal, emberi tisztességükkel. Hisz nem saját katonai karrierjükért küzdöttek. Azt pont a túldalolon találhatták volna meg. Ők az egyszerű ember felemelkedéséért, jobb léteért, szabadságáért fogtak fegyvert. De a legmélyebb hitről e borongós október eleji napokban tettek tanúbizonyságot. A kivégzés előtt egy-két nappal a halál biztos tudatában kelt naplójuk, leveleik csodálatos emberi tartást tükröznek. A család, a feleség, a haza mélységes szeretetét. Az Istenbe vetett határtalan bizalmat. Hitet, hogy érdemes volt, még ha ők most áldozatok is lesznek. De az ő vérük a jövő reményéé.

Ugyanez a remény vezette 1956 októberének hőseit is. Talán kevesebb nemzeti pátozzsal, de ugyanolyan felelősségtudattal. Nekik sajnos kevesebb idő, és még kevesebb reménység adatott. Nem egészen két hét. November 4-e az ő Világosuk, Nagy Imre kivégzése az ő Araduk.

Nagyon fontos ezeket szívünkbe és gyermekeink szívébe vétni. Nemcsak a kegyelet miatt. Ránk sem várnak kisebb feladatok, csak talán kevésbé látványosak. Nekünk is meg kell látnunk, kinek az oldalán állunk, kit szolgálunk, támogatunk. Számot kell vetni magunkban, fel tudnánk-e áldozni magunkat másokért. Mert vannak, akik rászorulnak az áldozatra. Nagyon sokan vannak. Az első lépést mindenki vezetőinktől várja, de a jövő vezetői köztünk vannak. Ezért ha elkezdjük áldozatainkat, egyszer megérik gyümölcse, és ezzel fogjuk meghatározni az országot. Nem politikai erőnkkel. Lelkünkkel.

E gondolatokkal telve indultunk tanulóinkkal megemlékezésünk másnapján Ópusztaszerre. Az élmény rendkívüli. Kicsit, nagyot egyaránt lenyűgöz. A Feszty-körkép minden képzeletet felülmúl. Nem csupán a tökéletes művészi hatás a megrendítő, hanem ami mögötte van. 1100 évünk történelme. Sikere és kudarca. Az emberek veritéke, vére és csendes mosolygása, kacagása. Ezt még jobban elmélyíti a többi látóival. A skanzen, az ökumenikus kápolna, a lovasbemutató. Találkoztunk múltunkkal, gyökereinkkel. Csodálatos belső örömmel jöttünk haza. A busz zengett a gyerekek énekétől.

Vörösvárra érve arculcsapásként ért a hír, Piliscsabán, a szomszédban, ahová nap mint nap dolgozni járok, ahol tanítványaim, kollégáim laknak, felrobbantottak egy buszt. Többen súlyosan megsebesültek...

Áldozatok ők is, mint az aradi 13, mint az '56-osok. De minek, kinek az áldozata?! Nem tudjuk. Míg 1849-ben a császári seregek, 1956-57-ben a szovjetek áldozták fel nagyjainkat, ma arctalan, céltalan, megfoghatatlan lett az erőszak. És lelkünkben nő a félelem. Ez ellen nincs ellenállás, titkos szervezkedés, mert nincs, ki ismeri forrását. Csak egy megoldás van. Ha mindezek ellenére nem félünk. Ha vállaljuk az áldozatot és imádkozunk. Az áldozatokért és feláldozóikért egyaránt.

dr. Újházy András

a piliscsabai katolikus gimnázium igazgatója

Hírek röviden

Szeptember 25-én este a Községi Házban *Lezsák Sándor* az MDF elnöke tartott lakossági fórumot „Merre tovább Magyarország?” címmel. A meghívott vendégek között volt *gróf Bethlen István* és *Szöke László* is. A fórumot a Pilisvörösvári Polgári Szövetség rendezte.

Szeptember 28-án takarítási napot szervezett *Horváth Gyula* Andró, a Lungo Drom Érdekvédelmi Tagszövetség helyi szervezetének elnöke.

Október 4-én a szakmunkásképző iskolában az intézmény névadójának tiszteletére megrendezték a Muttnyánszky-napot. Délelőtt megkoszorúzták Muttnyánszky Ádám sírját a solymári temetőben, majd az iskola udvarán a 13 aradi vértanúra emlékeztek. Tíz órától a Községi Házban ifjúsági vetélkedőn mérték össze tudásukat és ügyességüket az iskola diákjai.

Október 4-én a Vásár téri általános iskolában az iskola diákjai és tanárai ünnepi műsorral emlékeztek meg az aradi vértanúkról és *Batthyány Lajos* miniszterelnökről.

Október 4-én az NNKK rendezvénytermében a Német Nemzetiségi Vegyes Kórus és a Birkenbrinkhausi Férfikar közös koncertet adott. A nagy sikerű előadáson a búcsúszámot a két kórus együtt énekelte a nézőkkel (képünkön).

Október 4-én a Szent István utcai óvoda szüreti ünnepséget rendezett.

Október 4-6-ig a Pilisi-medence Egészségügyi Alapítvány a Gerstetteni Vöröskereszt delegációját látta vendégül. A vendégek a gazdagon összeállított programok mellett nagyon jó hangulatban töltötték el szükösre szabott idejüket.

A községben élő, rászoruló gyermekeknek ruhaadományt hoztak, amelyet a védőnők segítették szétosztani.

Október 6-án a Pilisvörösvári Nyugdíjas Klub az Idősek Napja alkalmából tartott rendezvényt a Községi Házban. A nap tiszteletére adott, nagy sikerű ünnepi műsorban felléptek: a Gradus Óvoda gyermekcsoportja, a zeneiskola fúvószenekara, a Templom téri iskola táncsoportja, *Peller Anna* (ének) és *Falics János Gergely* (vers). Az időseket *Grósné Krupp Erzsébet* polgármester köszöntötte.

Október 8-án a Budakeszi Vadasparkban rendezett mezei futóversenyen a Vásár téri iskola ötödikes leánycsapata II., hetedikes csapata III. helyezést ért el. Egyéni eredmények: *Müller Julianna* II., *Breier Mónika* III., *Sax Mónika* V.

A vegyes kórus és német vendégek

Október 9-én a diákolimpián nagypályás labdarúgásban a Vásár téri iskola csapata I. helyezést ért el.

Október 18-án került sor a *Cziffra György* Zeneiskola és Művészeti Iskola hangversenybérletének első előadására, a Filharmónia Kamarazenekarának hangversenyére. A koncerten közreműködött *Hernádi Ilona* zongoraművész.

Október 19-én az NNKK-ban a helyi védőnők a Szoptatás Világéve alkalmából tartottak rendezvényt. *Dr. Arató András* „Az anyatej betegségmegelőző hatása”, *Mölnár Judit* pszichológus „A szoptatás pszichológiai jelentősége az anya-gyermek kapcsolatban” címmel tartott előadást. A nézőknek a Templom téri iskola táncsoportja rövid műsorral kedveskedett.

Október 23-án délelőtt 11 órakor az NNKK rendezvénytermében ünnepélyes keretek közt adják át *dr. Bernd Riedernek*, Gröbenzell polgármesterének a Pilisvörösvár Díszpolgára kitüntető oklevelet. *Posztumusz díszpolgári* címet kap *Csonka József*, a Vásár téri iskola egykori igazgatója. A Pilisvörösvárért Érdemérmét *Fetter Ottóné* veheti át.

Este ismét sor kerül a hagyományos fáklyás felvonulásra és koszorúzásra. A fáklyásmenet a Vásár térről indul 6 órakor. Útirány: Fő út – Hősök tere. Fáklyáról a szervezők gondoskodnak.

A Pilisvörösvári Polgári Szövetség pártjai és szervezetei (KDNP, MDF, MDNP, POFOSZ), valamint szimpatizánsai október 23-án délelőtt 10 órakor gyertyát gyújtanak a Hősök terén 1956 hőseinek és vértanúinak tiszteletére.

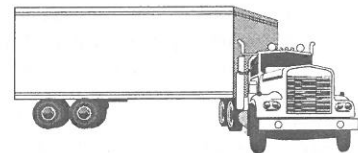
A gimnázium ismét nyert az Országos Munkaügyi Központ által kiírt pályázaton. Előző alkalommal mintegy kétfélmillió forintot nyertek, amit az informatikaterem korszerűsítésére használtak fel. A most megnyert újabb kétfélmillió forint egy második korszerű gépterem berendezését is lehetővé teszi, ahol – remélhetőleg már a második félévben – szövegszerkesztést tanulnak majd a diákok.

Önkormányzati hírek

Pilisvörösvár Nagyközség Önkormányzatának 171/1966. (IX. 30.) Kt. sz. határozata a Liegl Nemzetközi Fuvarozási és Szállítmányozási Kft. részére vámügyi hely létesítéséről

Képviselő-testület a következő feltételekkel járul hozzá a Liegl Nemzetközi Fuvarozási és Szállítmányozási Kft. részére vámügyi hely létesítéséhez Pilisvörösvár, Dugonics u. 2. sz. alatti telephelyen:

– Képviselő-testület a vámügyi hely létesítéséhez határozott időre, 1996. december 31-ig járul hozzá azzal a feltétellel, hogy a vámtevékenység a Nyár utca forgalmát jelentősen nem növelheti.

A jelentős forgalomnövekedés megakadályozása érdekében a Képviselő-testület hozzájárul ahhoz, hogy az Önkormányzat tulajdonában lévő Bécsi út 20. sz. alatti (Községgondnokság) ingatlan részét bérleti díj ellenében a Liegl Kft. 1996. október 1-jétől 1996. december 31-ig vámügyi hely céljából bérelje 300 000 Ft/hó bérleti díj ellenében.

– A Hivatal és az érdekeltek fél 1996. november 30-ig közösen értékeli a kialakult helyzetet, a két hónap tapasztalatait.

– A Liegl Kft. írásbeli szándéknyilatkozatot ad a 10-es út melletti vállalkozói területből az új telephely kialakításához szükséges nagyságú terület megvásárlásáról 1996. december 15-ig, ahová telephelyét 2 éven belül áthelyezi.

Falugyűlés – lapzártá után

Lapunk nyomdába küldése előtt egy nappal, október 14-én falugyűlést tartottak a Községi Ház nagytermében. Az eseményről részletesen novemberi számunkban számolunk be.

Mi kell nekünk, út vagy óvoda?

Tisztelt vörösváriak! Közleg az év vége, és néhány hónap múlva újból éves költségvetést kell a képviselő-testületnek elfogadnia. Mire költjük azt a kevés pénzünket, ami van?

A helyzet jobb áttekinthetősége kedvéért egy kicsit messzebből indítanék.

Az ország külső és belső adósságai a következőképpen alakultak: 1990-ben kb. 20-25 milliárd dollár külső, plusz 800 milliárd forint belső adóssága volt az államnak. 1994-ben kb. 30-35 milliárd dollár volt a külső és 2000 milliárd forint a belső adósság. Tehát az előző kormány csekély négy éve alatt kb. 60 százalékkal nőtt az állami összádósság. Ha az előző négy év nehéz volt, akkor elképzelhetjük, milyen a helyzetünk most. Jött a kényszerű Bokros-csomag stb. Az önkormányzatok felé is megszorító intézkedéseket tettek.

Közben az elmúlt két évben a vörösvári önkormányzat is sok problémával küszködve próbálta a helyi ügyeket kezelni. A nagyközség ugyan akár regionális központ is lehetne méreténél és vállalt feladatainál fogva (orvosi rendelő, tűzoltóság, gimnázium stb.), mégis infrastruktúrában viszonylag elmaradott. Nincs, illetve kevés a csatorna, az aszfaltozott út. A szennyvíztisztító kicsi és elavult. A sok szivárgó pócegdőrtől a talaj annyira vízzé és fertőzőtté vált, hogy sokak szerint egy időzített bombán ülünk, és csoda, hogy még nem ütött föl a fejét egy nagyobb járvány.

A vörösvári éves költségvetés, tehát amit elkölthettünk 1996-ban kb. 600 millió forint volt. Ebből a kulturális intézmények – óvodák, az összes oktatási intézmény, kultúrház, könyvtár, Napos Oldal – 300 milliót kaptak. A készülő csatornahálózat szennyvízének fogadására a szennyvíztisztítót bővíteni kell, ami kb. 100 millió forint. A maradék 200 millió sok egyéb célra ment, melyeket itt mind felsorolni nem lenne hely. Csak néhány címszót érzékeltetésül: csatorna, szociális segélyek, polgármesteri hivatal, orvosi rendelő, nemzeti-ségi önkormányzatok, közsegondnokság, egyesületek stb. stb.

Ebből látszik egyrészt, hogy az önkormányzat költségvetésének felét a kulturális intézményekre költi, másrészt, hogy van egy nagy tétel, a szennyvíztisztító, melyet csinálni kell, de az emberek semmit nem látnak belőle, sokan még azt sem tudják, hol van ez a faluban. A következtetés ezekből egyenesen adódott több képviselő számára. Kell az embereknek legalább egy kis, szemmel látható eredményt is felmutatni. Legyen ez például az utak építése, amiért úgyis sokan zúgolódnak, és

vegyük el a pénzt a legnagyobb tételből, az intézményektől, döntően a kulturális intézményektől, melyek így 1996-ban néhány százalékkal kevesebb pénzt kaptak, mint 1995-ben. Ha ehhez hozzávesszük még a kb. 25 százalékos inflációt, akkor el tudjuk képzelni, milyen csapás ez a korábban sem túlzottan gazdag oktatási intézményeknek.

Az önkormányzati választások eredményeként nincs ott a testületben néhány olyan vezető, akik az előző ciklusban erős pártfegyelmet valósítottak meg. A mostani testületben a képviselők főképp szakmai kérdések szerint alkotnak csoportokat, illetve bizottságokat. Az önkormányzati kérdésekre adott válaszok, illetve a testületen belüli ellentétek főképp a szakmai erővonalak mentén alakultak ki, nem pedig pártfrakciók törésvonala mellett. Ezt egy pozitív dolognak tartom, mert bár egyáltalán nem biztos, hogy egy adott kérdésben helyes döntésre jutunk, mégis egy lépéssel közelebb vagyunk a megoldáshoz, ha a kétszer kettőt a szorzótábla alapján szeretnénk eldönteni, nem pedig azon az alapon, hogy kinek milyen színű pártkönyv van a zsebében.

A testületben kialakultak olyan csoportok, egyszerűen szakismeret vagy szívügy alapján, akik az oktatás, vagy a faluépítés, vagy a szociálisan elesettek támogatásának, vagy például a környezetvédelem ügyét próbálják meg előrébb mozdítani, vagy csak legalább szinten tartani. Ezek a csoportok küzdenek azért, hogy a saját területüknek a lehetőségekhez mérten pénzt szerezzenek. Nyilván nem igaz az, hogy aki például az oktatástól pénzt akar elvonni, és azt útépitésre felhasználni, az a falu ellensége, és citromdját érdemel. Nyilván az utak építése is a falu érdeke. Vagy pl. amikor a szociális bizottság tagjai próbálnak akár az oktatástól, akár az útépitéstől egy kis pénzt megszerezni, azt nem későbbi elsikkasztás céljából teszik, hanem, mert a szociális juttatások is erősen visszafogottak, és az ebben érdekelt rétegek problémáinak enyhítése is egész Vörösvár ügye.

Visszatérve a címben feltett kérdésre, azt kell látnunk, hogy a kulturális intézmények költségvetése is rendkívül szoros. A dolgozók fizetése alacsony. Taneszközökre, az épületek felújítására alig van pénz. Egy kisebb, 10-20 százalékos elvonás is könnyen a tönk szélére juttathatja ezeket az intézményeket. Ugyanakkor az ország és Vörösvár fejlődése szempontjából az iskoláknak, a kultúrának alapvető szerepe van. Ez a szerep sokkal fontosabb, mint az utaké. Ismert a közgazdaságtanból (Jánossy), hogy a (világ)háborúk után, amikor egyes országokban (pl. Japán, Magyarország stb.) gyakorlatilag a gazdaság egésze elpusztult, az emberek fejében lévő felhalmozott tudás segítségével néhány év alatt el lehetett érni a háborúk előtti gazdasági szintet.

A poros vörösvári utakat már jó néhány évtizede használjuk autókkal is. Azt az egy-két évet, amíg a csatornázás lezajlik, kibírjuk aszfalt nélkül is. Az oktatási intézmények megingása azonban súlyos probléma lehet. Láttuk most nyáron, milyen felfordulást tud okozni 30-40 nem vörösvári szülő, aki úgy érzi, gyermeke jövője bizonytalan. Elképzelhetjük, mi lenne, ha 300-400 vörösvári szülő látná gyermeke sorsát kétségesnek valamelyik oktatási intézményünk problémái miatt.

Tudom, nem sok önkormányzat költi költségvetésének felét kultúrára, de döntenünk kell, mi szolgálja a gyorsabb és megalapozottabb fejlődést, néhány út leaszfaltozása vagy a kulturális intézmények stabil működőképességének fenntartása. Nehéz döntés ez minden képviselőnek és minden vörösvári polgárnak, aki befolyását egyik vagy másik irányban érvényesíteni próbálja.

Útra egy embernek az életében kb. 70 évig van szüksége, óvodára csak kb. 4 évig, de ekkor nagyon, ha pl. egy kismama munkahelye függ ettől. Én pillanatnyilag az óvodák, iskolák oldalán állok. De előfordulhat, hogy az emberek nagy többsége az utat választaná. Kellemetlen dolog lenne, ha az ember olyanért küzdene, ami a választói érdekeivel ellentétes. Népszavazást persze nehéz minden egyes kérdésben rendezni, de ha valakinek jó ötlete lenne erre, sokat segítené. Addig marad az utcai kérdezősködés és a kérés: szóljanak hozzá!

Láz József
képviselő

Pilisvörösvár Nagyközség Önkormányzatának rendelete a köztisztasággal, települési szilárd és folyékony hulladékkal összefüggő tevékenységről, a szervezett köztisztasági közszolgáltatás kötelező igénybevételéről

(rövidített szöveg)

Az ingatlanok és közterületek tisztántartása

7.§ /1/ Az ingatlan tulajdonosa folyamatosan köteles gondoskodni:

a./ az ingatlan előtti járda (járda hiányában egy méter széles területsáv, illetőleg a járda melletti zöldsáv), továbbá a járda és a kocsiút közötti kiépített vagy kiépítetlen terület gondozásáról, tisztántartásáról és síkosságmentesítéséről,

b./ az ingatlan előtti árok tisztításáról, a csapadékvíz zavartalan lefolyását akadályozó anyagok és más hulladékok eltávolításáról, a korábban betemetett, vagy feltöltődött árok újraásásáról,

c./ beépítetlen telekingatlan tisztántartásáról és gyommentesítéséről,

d./ a telekingatlanról a járdára és az úttest fölé nyúló ágak és bokrok megfelelő nyéséséről, hogy az a közlekedést ne akadályozza.

/2/ Két szomszédos terület, épület közötti átjáró esetében a tisztántartási kötelezettség a tulajdonosok között 50-50%-ban oszlik meg.

/3/ Az üzletek és egyéb elárúsító helyek, vendéglátó egységek, intézmények és szolgáltató egységek előtti járdaszakaszt, illetőleg ott, ahol a járda mellett zöldsáv van, az úttestig terjedő teljes területet – a nyitvatartás ideje alatt – a tulajdonos vagy bérlő köteles tisztántartani. Szükség szerint a közterületen szemétyűjtő edényt kell elhelyezni, és annak üritéséről saját költségen kell gondoskodni.

/4/ A közterületek tisztántartása nappal és éjszaka időben korlátozás nélkül végezhető.

8.§ /1/ A közterületen bármilyen burkolat (térburkolat, úttest, járda, stb.) felbontása csak a jegyző, országos közúthálózatba tartozó utak tekintetében a területileg illetékes köztisztasági hatóság hozzájárulásával, az abban foglalt feltételek betartásával lehetséges.

9.§ /1/ Ha az ingatlan tulajdonosa a 7.§-ban előírt kötelezettségének nem tesz eleget, a jegyző a tulajdonos terhére elrendelheti a munka elvégzését, melynek költségét adók módjára behajtatja.

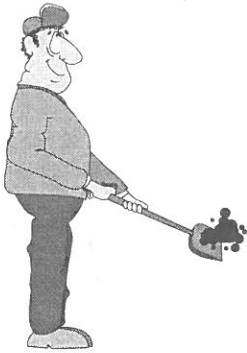
10.§ /1/ A madarak fészkelő helyei alatti közterületek a szennyeződéstől való megtisztítása az ingatlan tulajdonosának feladata.

/2/ Az ingatlantulajdonosok a közterület takarításából keletkezett szemetet, a kerti hulladékot, a háztartási hulladékot a háztartási hulladékgyűjtő tartályban kötelesek elhelyezni.

Amennyiben a szokásos mennyiségű szemétnél több keletkezik, annak elszállításáról a tulajdonos köteles gondoskodni.

11.§ /1/ Mindennemű anyag szállításánál ügyelni kell arra, hogy a közterület ne szennyeződjék be. Ha bármilyen szállítmány fel- vagy lerakásánál vagy szállítás alatt a közterület beszennyeződik, a szállító köteles azt fel- vagy lerakás elvégzése után, illetőleg a szállítás során nyomban megtisztítani.

/2/ Építési munkálatoknál, illetőleg egyéb közterület használata során a fákat, valamint a közterület-létesítményeket védőburkolattal kell körülvenni. A rongálódásból keletkezett kárt, annak okozója köteles megtéríteni.

12.§ /1/ Vásárok, sport- és egyéb rendezvények (pl.: búcsú) tartása idején a rendezvény szervezője köteles gondoskodni a várható forgalomnak megfelelő számú illemhely biztosításáról, üzemeltetéséről, valamint a rendezvény alatt és azt követően a terület tisztántartásáról.

/2/ Üttestet, járdát és egyéb közterületet bármiféle szeméttel (szennyvízzel, vizelettel, emberi és állati ürülékkel) beszennyezni tilos.

/3/ Ebek által okozott szennyezés eltakarításáról az eb sétáltatója (gazdája) haladéktalanul köteles gondoskodni.

/4/ Az ingatlan tulajdonosa köteles az ingatlan előtt hótól, jégtől és ónos esőtől síkossá vált járdaszakaszt (szükség esetén többször is) síkosságtól mentesíteni.

/5/ Hórákást tilos elhelyezni:

- útkereszteszedsben, útburkolati jeleken, járdasziget és járda közé,
- tömegközlekedésre szolgáló jármű megállóhelyénél,
- közzolgáltatási felszerelési tárgyra (pl. vízelzáró csap, tüzescsap, gáz és egyéb közlelési-tárgy, pl. lámpaoszlop, hirdetőoszlop, stb.) köré,
- kapubejárat elé, annak szélességében.

13.§ /1/ A közterület felszerelési és berendezési tárgyainak beszennyezése, illetőleg megrongálása tilos!

/2/ Közterületen lévő növények (fák, díszcserjék, stb.) rongálása, csonkítása, leszakítása tilos!

/3/ A közterületen lévő fák gallyazása, szükesség szerinti csonkításokról való gondoskodás az önkormányzat feladata.

Fakivágás közterületen a jegyző engedélyével végezhető!

Települési szilárd hulladék kezelése, köztisztasági szolgáltatás

14.§ /1/ Települési szilárd hulladékot, ezen belül települési háztartási hulladékot és egyéb szilárd hulladékot csak az erre kijelölt és legálisan működtetett hulladéklerakó telepen, kijelölt szeméttelen a vonatkozó üzemeltetési szabályok és előírások szigorú betartásával szabad elhelyezni.

/2/ Nem minősül települési kommunális hulladéknak a különleges (veszélyes) hulladék, az állati hullá, trágya, lomtalanítási hulladék, jég, hó, sár, fertőző vagy robbanásveszélyes anyag, a tűzveszélyes hulladék, a nagyméretű, eredeti alakjában a szabványos gyűjtőedénybe nem helyezhető göngyöleg.

15.§ /1/ Az önkormányzat közigazgatási területén a települési szilárd hulladék összegyűjtése, elszállítása és ártalommentes elhelyezése az önkormányzat által szervezett – a szolgáltató által végzett – köztisztasági közzolgáltatás útján történik.

/2/ A szolgáltatással ellátott terület Pilisvörösvár nagyközség belterületének valamennyi ingatlana.

/3/ A szolgáltató és az ingatlan tulajdonosa, kezelője, használója, bérlője, *(továbbiakban együtt: tulajdonos) között a közzolgáltatási szerződés a szolgáltatás igénybevételével jön létre.

A szolgáltató az ingatlan tulajdonosával szemben a teljesítést csak jogszabályban, illetve a jelen rendeletben meghatározott esetben szüneteltetheti, illetőleg korlátozhatja.

/4/ A szolgáltató a háztartási hulladék elszállítását magánszemély esetében heti egy alkalommal, jogi személlyel, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezettel szerződés szerint végzi.

/5/ A szolgáltatás ellátására vonatkozó részletes szabályokat az önkormányzat és a szolgáltató által kötött szerződés rögzíti.

/6/ Háztartási hulladék elszállítására

a./ szabványosított kukatartályt,

b./ szabványosított konténeret kell alkalmazni.

/7/ Háztartási hulladék elszállítását végző jármű személyzete csak az adott területen rendszeresített szabványos tartályban elhelyezett hulladékot köteles elszállítani.

/8/ A hulladékgyűjtő tartályban nem szabad mérgező, robbanó, folyékony, veszélyes hulladékot, vagy egyéb olyan anyagot elhelyezni, amely veszélyezteti a szállítással foglalkozó dolgozók testi épségét vagy begyűjtése során a gépkocsi műszaki berendezésében rongálódást idézhet elő és ártalmatlanítása során veszélyeztetheti a környezetet.

Ha a szolgáltató dolgozói észlelik, hogy a tartályban olyan anyagot, tárgyat helyeztek el, amely nem minősül háztartási hulladéknak, azt nem szállítják el, de a tulajdonos felé jelezni kötelesek.

16.§ /1/ A közzolgáltatás ellátásáért a szolgáltató megillető díjat az önkormányzat képviselő-

testülete jogosult megállapítani. A szolgáltatást igénybevevő ingatlan tulajdonosa köteles a szolgáltató részére a közzolgáltatás ellenértékét (díját) megfizetni.

/2/ A szolgáltatási díj vetítési alapját a ténylegesen keletkező hulladék mennyiségével arányos szabványos edénytérfigat képezi.

A szolgáltatás díját az alkalmazott edényzet-típusokra külön-külön kell megállapítani.

/3/ A szolgáltatási díj mértékét a rendelet melléklete tartalmazza.

/4/ A szolgáltatás díját az önkormányzat bankszámlájára kell befizetni negyedévente, minden negyedév első hónapjának végéig. A befizetés a Polgármesteri Hivatal által biztosított csekkben történik.

17.§ /1/ A szolgáltató köteles a szabályozott rend szerint a háztartási hulladék folyamatos elszállításáról, kezeléséről gondoskodni.

A lakosságot az önkormányzat, a helyi televízió és hirdetésmények útján tájékoztatja a háztartási hulladék kezelése szabályainak megváltoztatásáról, illetőleg a fizetendő szolgáltatási díjról.

/2/ A nem háztartási hulladék és folyékony hulladék elszállításáról az ingatlan tulajdonosának kell gondoskodni.

/3/ A jegyző által elrendelt lomtalanítási akciót a szolgáltató előzetesen meghirdetett időszakban szervezi meg és bonyolítja le.

18.§ /1/ A rendszeres szemétszállítás módjának meghatározását és a szolgáltató részletes feladatát, valamint a szabványos gyűjtőedény alkalmazását a szolgáltató és az önkormányzat megállapodása rögzíti.

/2/ A szabványos hulladékgyűjtő tartályok (edények) megfelelő mennyiségben történő beszerzéséről és az ingatlanon történő elhelyezéséről a szolgáltatást igénybevevő megrendelése alapján a felmerülő költségek (beszerzés, bérleti díj, szállítás) megtérítése ellenében a szolgáltató köteles gondoskodni.

A gyűjtőedények javítását, pótlását, cseréjét, tisztítását megrendelés alapján a szolgáltató végzi.

(Folytatjuk)

FELHÍVÁS

Felhívjuk községünk lakóinak figyelmét a rágcsálóirtószerek előírászerű használatára.

A rágcsálóirtószerek a szervezetbe kerülve – összetételüktől függően – súlyos elváltozásokat, nem ritkán halálos megbetegedést okozhatnak.

Ezért kérünk minden rágcsálóirtószert alkalmazó állampolgárt, hogy az óvó-rendszer szabályokat fokozottan tartsák be.

Polgármesteri Hivatal
műszaki csoport

Interjú Heidt Évával a rendelőintézet új igazgatójával

1996 október 2-án a Pilisvörösvári Szakorvosi Rendelőintézet II. emeleti igazgatói tárgyalójában beszélgetek Heidt Évával, az intézet közelmúltban kinevezett igazgatójával.

– **Kérem, mondjon néhány szót magáról.**

– Békés megyéből származom, Békéscsabán éltem hosszú ideig, a családom a mai napig ott él. Nagyon fájdalmas volt tavaly számomra édesanyám hirtelen halála. Nehezen tudtam túltenni magam rajta. Gyakran visszajárok édesapámhoz, testvéreimhez. Ott kezdtem el a pályámat kb. 25 évvel ezelőtt. Mindvégig az egészségügyben dolgoztam, és mondhatom, hogy az egészségügy szinte minden területét megismertem. Az alapellátásban pályám elején mint körzeti nővér dolgoztam. Szakrendelőben is és hosszú időn át kórházban is tevékenykedtem. 1984-ben végeztem el az Egészségügyi Főiskolát. 16 éve dolgozom vezetőként. Azt hiszem, hogy számomra az egészségügyben nincs új terület. 1985-ben kerültem Budapestre, idejöttem férjhez. A közelmúltban elváltam. 1985-től Budapestben dolgoztam, s most már Pilisvörösváron, lassan egy hónapja.

– **Van-e kedvenc elfoglaltsága, hobbija?**

– Korábban vadásztam, de jó néhány éve már abbahagytam. Pillanatnyilag tanulok. A József Attila Tudományegyetem egészségügyi szakközgazdász és menedzserképző szakán fogok szerezni – ha minden igaz – másoddiplomát. Ez és a munkám teljesen kitölti az időmet.

– **Politizál-e aktívan, van-e közéleti vállalása?**

– Nem politizáltam és nem politizálok. Ez nem jelenti azt, hogy nem érdekel a napi politika, és a helyzet, amiben élünk. Teljesen pártsemlegesnek tartom magam. Gondolom, a jövőben sem fogok részt venni semmilyen pártszerű tevékenységben. A közéletben dolgozom. Egyrészt az OEP Kockázatkezelő Kuratóriumánál az otthonápolás és hospice ellátással kapcsolatosan, másrészt a Népjóléti Minisztérium megbízásából több tevékenységet is végzek. Többek között az új egészségügyi törvény kialakításában az ápolásszakmai vonatkozásokkal kapcsolatosan többedmagammal dolgozunk.

– **Az idő rövidsége ellenére sikerült-e megismerni a vezetése alatt álló intézmény szakmai, pénzügyi helyzetét?**

– Igen. A szakmai helyzetet ekkora gyakorlatilag elég hamar átlátja az ember. Természetesen a pénzügyi részletekkel is ismerkedem, olyannyira, hogy már egy kicsit fel is forgattam a rendelőintézet eddigi megszokott életét a szervezésekkel, átszervezésekkel és bizonyos dolgok helyretételével.

– **Megoldhatónak látja-e az intézmény finanszírozását csupán az OEP által a teljesítmény függvényében, vagy számít a környező települések, illetve a helyi önkormányzat támogatására is?**

– Sajnos az Egészségbiztosítási Pénztárnál olyan szépen kitalálták a finanszírozást, hogy az semmiképpen nem elég egy ekkora intézmény működtetésére. Különösen akkor nem lesz elég, ha valóban csak a teljesítményfinanszírozás marad – amiről a jövőben szó van, – és nem lesz ún. bázisfinanszírozás. Ez a terület ahhoz viszonylag kicsi, hogy ekkora lakosság-számra jutó teljes teljesítményfinanszírozással eltarsson egy viszonylag nagy szakrendelőt. Én mindenképpen szeretném, ha az önkormányzatok valamilyen szinten segíteni tudnának. Van egy olyan tervem is, melyhez a polgármesterasszony partnerséget ígért, hogy végiglátogatnánk a rendelőintézet ellátásához tartozó települések önkormányzatait, bemutakoznánk, és elmondanám szakmai munkánkról, helyzetünkről a valóságot. Talán így egy kicsit ők is magukénak éreznék a rendelőintézetet, és jobb szívvel segítenek majd anyagilag benünk.

– **A kormány egészségügyi intézményekkel kapcsolatos kétpólusú (kórház – alapellátás) koncepcióját figyelembe véve, több fórumon is elhangzott a rendelőintézetek megszüntetésének a terve. Lát-e ilyen veszélyt a pilisvörösvári rendelőintézetet illetően?**

– Nem tartom valószínűnek, hogy az ilyen típusú rendelőintézeteket megszüntetik. Annál is inkább, mivel azért a két pólus úgy tevődne össze, hogy valóban a hangsúly az alapellátáson, azaz a háziorvoslason lenne, de a szakkonziliium végett mindenképpen igénybe vennék a rendelőintézetet.

– **Lát-e olyan modellt, mely hosszabb távra tervezhetően biztosíthatná az intézmény jövőjét?**

– Pillanatnyilag, ha a kiemelt kormányprogramot tekintem, olyan szinten kellene bekapcsolódnunk az otthon ápolásba, hogy a rendelő vállalná fel a területet, az önkormányzatokkal, sőt egyéb karitatív szervezetekkel együttműködve. Ez hosszútávon bizonyos fix finanszírozást jelentene.

– **A térségben különböző aktivitással működnek civil és egyházi karitatív szervezetek, a Vöröskereszt helyi szervezetei, a PIMEA, szociális központok és természetesen az önkormányzati népjóléti bizottságok. Ön lát-e reményt arra, hogy vállaltva hatékonyabban működjenek együtt?**

– Nem tudom, hogy az eddigi működésük hatékony volt-e, vagy sem, de én mindenképpen ebben látom a lehetőségeket. A következő tennivalóim egyike, hogy velük megismerkedjem, és amennyire lehet, közös nevezőt találjunk a közös munkánkhoz.

– **Ön a Magyar Ápolási Egyesület Ápoláskutatási Munkacsoportjában tevékenyen részt vesz. Lehetséges, hogy a Pils-medencében egy jól szervezett otthonápolási szolgálat**

fejlődik ki az Ön szervezésének és nagyobb rálátásának köszönhetően?

– Mindenképpen lehetségesnek tartom, sőt, mondjuk azt, hogy ez a jövő tervei közé tartozik.

– **Ha az otthoni betegápolás ennyire felértékelődik, ez még teljesebb együttműködést igényel a családorvos és a többi szakorvos között. A rendelőintézet szakorvosi hálózata kellő háttérrel tud-e biztosítani a jövőben a szükségszerűen megnövekedő igényekkel szemben?**

– Azt gondolom, hogy igen. Viszonylag jól felszerelt szakorvosi rendelőintézet vagyunk. Szakmailag a szakorvosaink jól képzettek, sok irányban van ismeretük, jártasságuk. A rendelő úgy szól, hogy az otthon ápolás elrendelje nemcsak a drogfogasztást tartom, és a fiatalok ez irányú, széleskörű tájékoztatását, mely gondolom, eddig is megvolt. Szeretnék erre mindenképpen hangsúlyt fektetni. A másik kérdés az AIDS-veszély és ezzel kapcsolatos kellő felvilágosítás, a helyes magatartásformák kialakítása. Ehhez is maximálisan partner vagyok minden szinten.

– **Kérem, szöjlon néhány szót az ifjúság egészséges életre nevelésével, a preventív munkával kapcsolatos elképzeléséről!**

– Én a pilisvörösvári ifjúságot még nem nagyon ismerem. Gondolom, a problémák nem csupán itteniek, hanem országosnak mondhatók. Az egyik legfontosabb problémának pillanatnyilag a drogfogasztást tartom, és a fiatalok ez irányú, széleskörű tájékoztatását, mely gondolom, eddig is megvolt. Szeretnék erre mindenképpen hangsúlyt fektetni. A másik kérdés az AIDS-veszély és ezzel kapcsolatos kellő felvilágosítás, a helyes magatartásformák kialakítása. Ehhez is maximálisan partner vagyok minden szinten.

– **A mentőállomás felépítésével és a rendelőintézethez kapcsolódásával megteremtődtek az alapjai egy korszerű, gazdaságos működetésű sürgősségi alapellátási központnak, melyet a térség rászorultjai ideális esetben a nap 24 órájában vehetnek igénybe. Jelenleg 24 órás esetkocsi-szolgálat működik az OMSZ és az önkormányzatok áldozatkészségének köszönhetően, melyre egyelőre az éjszakai és hétvégi ügyelet épül. Ezt a struktúrát kívánja egy, a PIMEA által kidolgozott program továbbfejleszteni. Ehhez egy betegmegfigyelő fektetőre is szükség lenne. Miben látja a PIMEA és a rendelőintézet együttműködésének lehetőségét?**

– Ez komplex kérdés. Úgy gondolom, ami itt elindult a sürgősségi ügyeleti rendszer terén, valamilyen szinten továbbfejlesztendő. Ennek anyagi feltételei vannak. Ha az anyagi háttérrel valamilyen szinten sikerül biztosítanunk, akár az alapítványon keresztül, akár az önkormányzatok közvetlen segítségével, a működő betegmegfigyelő részleg nagyon jó szolgálatot tenne a lakosságnak. Szakorvosaink itt is készséggel állnak majd rendelkezésre. Hosszú távon kapcsolódik majd az elképzelésünk: a fektető megvalósulásával megkezdődhet a 24 órás ügyelet kiépítése. Így részben egy folyamatos biztonságot nyújtunk a lakosságnak, részben tehermentesítjük a háziorvosokat.

– **A múltban a rendelőintézet dolgozóit között a családias légkör volt a jellemző. Közös kirándulások, sportnapok, meghitt ünnepek adtak alkalmat a munkaidőn túli kapcsolatteremtésre. Lát-e reményt a „légköri viszonyok” javulására?**

– Ha ez annyira jó volt, nem tudom, hogy miért esett szét. Úgy hallottam, hogy valóban, ez egy jó közösség volt. Remélem, lesz is, ebben partner vagyok. Nemcsak munkaidőben szeretem a munkatársaimat, hanem azon kívül is. Az ésszerű, jó programoknak mindig híve vagyok. Megpróbáljuk visszaállítani a családi légkört.

– Mit üzen azon olvasóinknak, akik, ha betegek, a jövőben is át kell lépjenek a rendelőintézet ajtaját, s tőlünk remélik a segítséget?

– Nagy szeretettel várjuk őket. Szeretnék együttműködést kérni a lakosságtól. Kidolgozásra kerül egy „véleményfelmérő” lap, melyből megkívánjuk tudni, hogy az ideérkező lakosság mennyire elégedett a mi ellátásunkkal, esetleg mi az, amit ők javítandónak, csökkenthetőnek, vagy fejlesztendőnek látnak.

Dr. Für Zoltán

A Pilisi-medence polgároirainak szeptemberi tanácskozása

A pilisvörösvári Polgárőrség kezdeményezésére Falics János és Vigh Béla (Solymár) polgárőrök szervezésében a Pilisi-medence polgároirainak képviselői és a környező települések polgármesterei közbiztonsági fórumot tartottak Pilisvörösváron.

A fórum meghívott vendégei között foglaltak helyet dr. Komáromi István rendőr ezredes, Pest megyei rendőrfőkapitány, Szabó János rendőr alezredes, a Budaörsi Kapitányság vezetője, dr. Trunkó Barnabás, a Magyar Biztosítók Szövetségének főtitkára, Juhász József rendőr százados, a helyi rendőrség parancsnoka. A tanácskozáson jelen volt a Pilis Security részéről Rásonyi Viktor, az M-POL képviselőtestület tagjai közül Kárpáti János, Horváth József, Gordos Dénes, valamint Müller János a Német Kisebbségi Önkormányzat elnöke.

A nagy érdeklődéssel kísért fórumot Grószné Krupp Erzsébet polgármester nyitotta

meg, aki felhívta a tanácskozás résztvevőinek figyelmét a polgárőrség civil szervezetének fontosságára, a település nyugalmanak biztosítására, a polgárőrség működésének finanszírozására, és további erkölcsi és anyagi támogatást ígért a polgárőrségnek.

Dr. Komáromi István előadásában a növekvő bűnözésről beszélt. Kifejtette, hogy a polgárőrök és a rendőrök kapcsolata a közös érdekeltség miatt elválaszthatatlan. Egymásra utaltságuk a társadalom nyugalma érdekében igen fontos. A főkapitány úr ígéretet tett arra is, hogy a pilisvörösvári rendőrség létszámát fejleszteni fogja annak érdekében, hogy bizonyos közigazgatási tevékenységeket – személyi igazolványok, gépkocsi-átírások – helyben végezhesse el.

A Budaörsi Kapitányság vezetője, Szabó János rendőr alezredes ismertette az előző év bűnügyi statisztikáját. Kifejtette, hogy a bűnözés visszaszorításában nagy szerepet szán a polgárőrségnek is. Rámutatott arra is, hogy a bűnözés növekedését nem követi a rendőri szervezetek technikai színvonalának fejlesztése, és megfelelő létszámmal sem rendelkeznek a bűncselekmények visszaszorítására.

A helyi polgárőrök nevében Falics János kért szót, aki indultos hozzászólásában a polgárőrök munkafeltételeinek javítását, intézkedési jogaik tisztázását sürgette. Véleménye szerint a jelenlegi jogszabályok éppen csak elégségesek a hatékony működéshez. Szükségesnek tartotta a polgárőrség további erkölcsi támogatását, jobb közéleti megbecsülését, a jogszabályok bővítését. Elismeréssel szövelt viszont arról, hogy a vörösvári önkormányzat az 1996-os gazdasági évben komoly anyagi támogatásban részesítette a polgárőrséget.

Gordos Dénes önkormányzati képviselő, iskolaigazgató felszólalásában a prevencióról beszélt. Hangoztatta, hogy a polgárőrség megelőző munkáját már az ifjúság körében kezdje el, annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék idejében ismerje fel azokat a veszélyeket, amelyek óhatatlanul érik Budapest kapujában, az agglomerációs övezetben. A bűnözés hullámai tapasztalhatók napjainkban is, ezért az egymásra utaltság felismerése, az ebből adódó közös feladatok megfogalmazása elkerülhetetlen. Arról is szólt, hogy a polgár-

őrök a helyi társadalomnak ne csak nyitott szemei és védelmező karjai legyenek, hanem megfelelő jogszabályokkal alátámasztott védelmezőivé is váljanak.

Laboda István, az ürömi polgárőrség vezetője azt a kérdést feszegette, hogy a gépkocsilopások felderítésében hogyan lehetne a biztosítók által érdekeltté tenni a polgárőrséget.

Több hozzászólás hangzott még el, amiket a KRESZ-vetélkedő eredményhirdetése és a jelenlevők megvendégelése követett.

A résztvevők egyhangúlag támogatták a Pilisi-medence polgármestereinek közös levelét, amelyet a belügyminiszterhez intéztek.

A szervezők

A Pilisi-medence polgármestereinek nyílt levele

Kuncze Gábor úr

Magyar Köztársaság Belügyminisztere részére

Tisztelt Belügyminiszter Úr!

A bűncselekmények száma a korábbi évekhez képest térségünkben is, csakúgy mint szerte az országban rendkívül magas. Szinte egymást érik a betörések, rablások vagy garázdaságok.

Az állampolgár szemszögéből úgy tűnik, hogy a rendőrség a jelenlegi létszámával és technikai felszereltségével nem tud elég hatékonyan fellépni a bűnözőkkel szemben. Ezzel összhangban kérjük megerősíteni a terület rendőri szervezetét. A statisztikai felmérések is bizonyítják, hogy ezen a környéken az ezer lakosra jutó rendőrök száma a legkevesebb, ugyanakkor a terület veszélyeztetettsége azonos a fővárossal.

Ennek az állapotnak a javítása céljából önkéntes szerveződéssel és önkormányzati támogatással jöttek létre a helyi polgárőr szervezetek.

Ezeknek a szervezeteknek a tagjai jó szándékú, becsületes emberek, de többségükben nem dolgoztak még igazgatási vagy rendészeti területen sem. Talán ez oknál fogva – bár a szervezetek célja elsődlegesen a rendőri munka segítése és a bűnmegelőzés – semmilyen intézkedési jogot nem kaptak. Ezeket a közbiztonság javításáért, valamilyen nyílt nyugalmáért szervezetekbe összpontosult erőket véleményünk szerint jobban fel lehetne használni, ha

- megvizsgálnák előzetesen a polgárőrök személyi alkalmasságát erre a munkára,
- ha oktatással és vizsgáztatással biztosítanák a kellő szakismeretet,
- bizonyos körű intézkedési jogkört kapnának a polgárőrök.

Jobb törvényi háttér szükségeltetik a polgárőrök munkavégzéséhez.

Javaslatunkhoz kérjük értő figyelmét és támogatását, hogy a polgárőrségek szigorúan szabályozott módon a rendőrség hatékony érdemi segítői lehessenek.

Pilisvörösvár, 1996. szeptember 7.

Tisztelettel:

Pájer Árpád (Nagykovácsi), Kasza Péter (Piliscsaba), Péntes Gábor (Pilisszentiván), Enczmann László (Solymár), Szegedi Róbert (Pilisborosjenő), Gaál Áron (Pilisjászfalu), Grószné Krupp Erzsébet (Pilisvörösvár), dr. Bak Ferenc (Tinnye), Horváth Péter (Üröm)

SZÜRETI NAPOK

Ötödik alkalommal rendezte meg a Heimatverein a Német Kisebbségi Önkormányzattal karöltve a szüreti napokat. Október negyedikén este a Közösségi Házban folklóresttel kezdődött a rendezvényt sorozat, ahol a Neuhausi Gyermekek Táncsoport és a pilisvörösvári Német Nemzetiségi Táncsoport adott műsort.

Másnap egy óra után a Vásár téren borkóstolóra gyülekeztek falunk azon polgárai, akik hálával szoktak megemlékezni Noéről, aki egy nóta szerint szőlővesszőt is vitt magával a bárkába. Fél három felé a szüreti felvonulás résztvevői is lassan megérkeztek, akik oly sokan lettek, hogy alig fértek el a téren. A rendezvényt megtisztelte jelenlétével Grószné Krupp Erzsébet polgármester és számos képviselő is.

Három óra után indult el a menet, amelyben a legtöbben valamely egyesület vagy intézmény színeiben vonultak fel. Elöl a hagyományoknak megfelelően lovasok (a Hidegkúti Lovasiskola fiatal lovasai) haladtak, őket a vörösvári fúvósok követték, akik szinte egyfolytában játszottak a kétórás felvonulás alatt. A menetben megtalálhattuk a Német Nemzetiségi Táncsoport népviseletbe öltözött táncosait, az egyenruhás cserkészeket, a Vásár téri iskola diákjait, és a helyi vegyes kórus tagjait.

Úde színfoltja volt az eseménynek Pál Zoltán csacsiszekere, ami a német nemzetiségi gimnázium lelkes csapatát „erősítette”. Az utolsó hónapjában járó vemhes csaci nagyon tetszett a kisebb gyerekeknek, mindenki meg akarta simogatni. A szekéren lévő „szamárpadba” – érthető okokból – azonban már nemigen akartak beülni.

Nagy tetszést aratott a neuhausi kislányok népviselete. A fúrge lábú német gyerekek többször is tánca kerekedtek a fúvósok zenéjére. A birkenbrinkhausi férfikórus tagjai pedig mély zengő hangon énekelték tele a falut. (Birkenbrinkhaus egy kis falu Frankfurt am Main mellett. Az énekesek csodálkoztak is, hogy ilyen sokáig tart a felvonulás, ennyi idő alatt ők otthon már rég kigyalogoltak volna falujukból.) Gerstettenből is sokan érkeztek. Eduard Gillitzer úr jellegzetes, életvidám alakját már messziről felismerem. A kertbarátok szekéren zamatatos szőlőfürtök társaságában jókora hordók terpeszkedtek. Fel is csillant a nézők szeme láttukra. Sajnos, üresek – hűtötték le lelkesedésüket a szekéren ülők. A zamatatos szőlőfürtök is hamar elfogytak, ezek legtöbbször a menettel tartó gyerekek tüntették el bendőjükben, akik még így, természetes állapotában jobban szeretik e pompás gyümölcsöt, mint hordóba zárva, borra nemesülve.

A szekerek mellett két hintó ékesítette a menetet. Az egyikben a hagyományoknak megfelelően a bíró és bíróné (Botzheim Mátyás és neje) ült, a másikban a kisbíró (Peller István), aki időnként az összegyűlt nézősereget eredeti sváb nyelven szóló rigmusokkal szórakoztatta. Hálából a szomjas zenészeket és felvonulókat borral és üdítővel kínál-

ták a helybéli kocsmárosok (Laposza Attila, Nanyista István, Pfeifer Zoltán), Molnár Sándor a Varázskő tulajdonosa és még sokan mások a nézők közül. Bizony ettől még jobb hangulata kerekedett némely hagyományörzőnek, s a ködös, nyirkos idő sem tudta visszafogni a jókedvet.

Egy váratlan esemény a felvonulás vége felé azonban mégiscsak foltot ejtett a vígság szövétén. A Bajcsy-Zsilinszky tér felé közeledett a menet, amikor mentő-, tűzoltó- és rendőrautók szírenázása és egy mentőhelikopter zúgása zavarta meg az ünnepi hangulatot. Piliscsában ekkor történt a gyalázatos robbantás egy Volán-buszon. Az esethez a vörösvári tűzoltókat is riasztották, akik pilisborosjenői bajtársaikkal együtt – három tűzoltóautóval – a szüreti menet végén haladtak. (Így számukra az ünnep bevetéssel végződött, ahonnan a polgárőrökkel együtt – akik a szüreti felvonulás biztosításában is részt vettek – csak késő éjjel tértek vissza.) A rendőrség a mentők szabad útját biztosítandó, nem engedte a továbbvonulást a Fő úton, így a felvonulók a Szent Erzsébet út felé kanyarodtak, és kerülő úton tértek vissza a Vásár térre.

Este 8 órakor kezdődött a Halastó Kempingben a szüreti bál, ahol a talpalávalót a Schwäbische Jungs szolgáltatta.

Ezzel párhuzamosan a Közösségi Házban a vegyes kórus, a fúvószenekar és a kertbarát egyesület szintén szüreti bált rendezett, a zenéről és a jó hangulatról itt a fúvószenekar gondoskodott.

Biztos vagyok benne, hogy egy kis jó kedvért, életörömről jövőre sem fogunk a szomszédba menni a szüreti napok alatt, ami szép és követendő hagyomány, s a közösségre is megtartó erővel hat.

F. A.

Das Weinlesefest

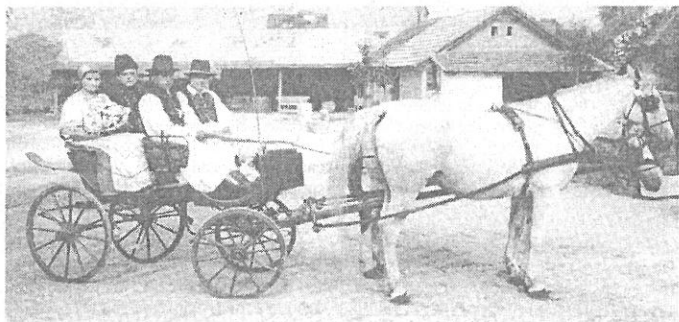
In Werischwar waren auf allen Hügeln Weingärten: auf dem Kalvarienberg, Wachtberg, Kowatscherberg, aber die berühmtesten waren unbedingt auf dem Platschka und Garantsch. Am Ende des 19. Jahrhunderts hatte die Phylloxera die Reben vernichtet, und die Weinbauern mußten tatenlos zusehen, wie ihre Weingärten zu Brachland wurden.

Später beschäftigten sich die Werischwarer wieder mit Weinbau. Von nun an setzten die Bauern aber nur Othello und Nova, selten auch Oporto, denn diese Sorten waren nicht so empfindlich wie die edlen Sorten. So brachte der Herbst für die meisten Bauern wieder die gewohnte aufregende Arbeit: die Weinlese.

Das Lesefest und den Brauchtum haben die Deutschen von den Ungarn übernommen. In Werischwar haben diejenige Wirte Lesefest gehalten, die ein größeres Wirtshaus im Besitz hatten. Solche waren: Michael Herbst, Stefan Fetter, Georg Peller (Ksanda Juari) usw.

Die Teilnehmer des Lesefest waren schon rechtzeitig an der verabredeten Stelle, und der Zug stellte sich auf. Die Blaskapelle stand vorne, danach folgten junge Paare; die Burschen zu Pferdegeritten in „Csikóskleidern“ und die Mädchen in der ungarischen Nationaltracht.

Auf dem Haupt trugen sie einen Kopfschmuck aus künstlichen Blumen. (Warum die Burschen und Mädchen nicht in Werischwarer Tracht gekleidet waren???) Nach den Paaren folgte ein geschmückter Wagen. Auf dem Kutschenbock saßen zwei Burschen in ungarischer Nationaltracht, die den Wagen bzw. die Pferde lenkten. Auf dem hinteren Sitz saßen der „Richter“ und „seine Frau“. Darauf folgte eine Weinlesegruppe, weitere Reiter in Tracht, dann eine Zigeunersippe auf einem recht klapprigen Pferdewagen.

Schulmädchen und Buben saßen auf einer reich verzierten Kutsche. Dann kam mit den schönsten Trauben geschmückte Lesekranz. Den Lesekranz trugen zwei Burschen, begleitet von zwei Mädchen.

Der Zug beendete seine Runde im Gasthaus, dessen Tanzsaal dem Anlaß entsprechend mit Weintrauben und Girlanden reich geschmückt war. Dort stellten sich alle Teilnehmer auf, und die Musik spielte zum Tanz. Nach der alten Sitte mußte ein Tänzer von den Girlanden eine Traube für seine Tänzerin „stehlen“. Dabei wurde er aber erwischt, so führten die Ordnungshüter das Paar vor den Richter und die Richterin.

Die Trauben mußten bezahlt werden. Die Versteigerung des Lesekranzes nach Mitternacht verursachte immer eine große Aufregung. Alle warteten gespannt, wer den Kranz gewinnen wird.

Es war immer eine große Ehre, den Kranz zu gewinnen.

Michael Fogarasy-Fetter

Szüreti mulatság

(részlet Váradi Mónika nemrég megjelent könyvének „Rejtőzködő mindennapok” c. fejezetéből)

Schön Mátyás építőmester leánya (...), Stefánia az első bíróné volt a faluban a harmincas esztendőkből meghonosított szüreti mulatságon. Községünkben, noha jószerivel az összes családnak volt szőlője, ismeretlen volt a szüret – aratóünnep mintájára a múlt század második felében elterjedt (elterjesztett) – közösségi ünneplése. Nem tudni pontosan, kik és miért éppen ekkor honosították meg községünkben ezt a

„magyar szokást”. Egy új és idegen „tradíciót” teremtettek meg akkor, amikor a „paraszti szokásrendje” felbomlóban volt már. Ha a „paraszti szokásrendről” beszélek, mindenekelőtt a vallási képzetek meghatározta mindennapi és az egyházi évkör jeles ünnepeihez kapcsolódó hiedelmekre, gyakorlatokra gondolok, melyek akkortájt, éppen a paraszti társadalom polgárosulásával párhuzamosan, elhalványulóban vagy átalakulóban volt. (...) Az iparosok, kereskedők társadalmában a vallásosság elszakadt a népi, paraszti vallásosságtól, annak hiedelmeitől és praktikáitól, egyre inkább „ünnepi” vallásossággá vált.

Vörösváron mindenesetre a szüreti mulatság és fölvonulás volt az első „profán” szokás, s nem lehet véletlen, hogy éppen az iparosok mutatkoztak fogékonyak a „szokás” elsajátításában. Itt minden nagyon magyar volt. A szüreti fölvonulás élén a csárdásos magyar viseletbe öltözött bíró és bíróné hintója haladt. Az első bíróné, Schön Stefánia mellett Steckl Mátyás pékmester, virilis képviselő és Fetter Borbála iparoskört zászlóánya fia, a polgárit végzett pék, Steckl Nándor volt a bíró.

A hintót csikósruhás lovasok kísérték, a menetben pedig a szőlőt, prést szállító szekerek mellett magyar viseletbe és cigánynak öltözött fiatalok haladtak, bort, szőlőt, mustot osztogatva a nézelődőknek. A szokás meghonosítása idején a menet az iparoskörbe vonult, a szőlőfűrtökkel felékesített színpadon foglalt helyet a bíró és a bíróné. A jelenlévő ifjak igyekeztek a dekorációról szőlőfűrtöket lopni, akinek ez nem sikerült észrevétlenül, arra a bíróné dolga volt pénzbírságot kiszabni, az összeg az iparoskör kasszájába vándorolt. Az ötvenes években a szüreti mulatság színhelye már a Herbszt vendéglő volt, bíró és bíróné immár „sváb ruhát” viselt. E „tradíció” meggyökeresedett tehát, s hosszú szünet után, 1989 után újra előkerült, immár leporlandó vörösvári hagyományként.

Örömmel tudatjuk Kedves Olvasóinkkal, hogy Pilisvörösvár újabb kulturális értékkel gyarapodott. Megjelent Váradi Mónika Vörösvári történet (Egy sváb telep első felében) című munkája az MTA Regionális Kutatások Központja kiadásában. A könyvet ajánljuk minden faluját szerető, a múltat, elődei életét, szokásait ismerni kívánó vörösvári polgárnak. A könyv korlátozott példányszámban kapható a Községi Könyvtárban. Ára 400 Ft.

OLLÓZÓ

A jövőt váró Pilisvörösvár

Történelmi idők tanítja a település. Elnevezése a középkorból, a hódoltságból származik: „A törökök 1543-ban az utak találkozásánál egy réten várat építettek. A kőből, téglából és vörös agyagból épült vár már messziről csillogott, ezért a török »kizil hiszár palankaszínak«, azaz vörös várnak nevezte. 1686 után Buda felszabadultával a helység szabad lett, viszont dolgos kezekre volt szükség.

Az első földesúr, Csáky László német telepeket hívott Vörösvárra, akik virágzó mezőgazdaságot teremtettek ezen a tájon. 1900 után, a köszénbánya megnyitásával vegyes lakosságú lett a község. S éppen a bányászat mentette meg a lakosságot a kitelepítéstől, mert a szovjet hadseregnek szénat adtak a bányászok.

Lélekszám: 12 293
Ideiglenes lakó: 408
Területe: 2430 hektár
Hétféle telek: 1665
Nyaraló lakos: 4000
Beépített telek: 1228

Oktatási intézmények: hat óvoda, két általános iskola, egy gimnázium és zeneiskola, egy szakközépiskola (!), művelődési ház, közkönyvtár

Égésügyei ellátás: szakrendelő, mentőállomás, öt házi orvos, három fogorvos, Napos Oldal (idősek otthona)

Közműellátottság: vezetékes víz, gáz, telefon 100 százalékos, épülő szennyvíztisztító, csatornázás az év végére 40 százalékos
Közlekedés: vasúton az Esztergom-Budapest MÁV-vonal, autóbusszal Volán-járáttal az Árpád hírhoz

Vállalkozók száma: 148 nagy, 428 egyéni vállalkozó

Munkanélküliség: a lakosság két százaléka

A 10-es út átka és áldása – a település öröme és gondja

– Sokat megért a mi községünk – mondja Grósné Krupp Erzsébet polgármester. – Ezért is olyan szívós a vörösvári nép. Aki felénk jár, jól jár, akár vásárolni, akár megrendelni akar az iparosoktól. Becsületes, jól dolgozó nép lakik errefelé. Üzletek, vállalkozások sora alakult az utóbbi években, számítva a környék vásárlóira, építkezőire, és számításaikban nem is csalódtak. Az ipar: kőfaragók, kőművesek, ácsok, építők. Van itt faipari mérnök, aki csak azt írja a cégtáblára: asztalos. A kereskedők: élelmiszer, vegyes áru, zöldség, ruházati cikk és építési anyag. Az út, a 10-es, amely a települést zsúfoltságával elválasztja, de keskeny betonjával egyúttal más településekkel összeköt bennünket, itt a Pilis-menedében.

– Nem könnyű együtt élni a 10-es úttal...

– Mit mondjak, elszalasztottunk egy nagy lehetőséget. A Suzuki nálunk akart építeni egy oktatóbázist a szervízhalózatának. A fáma szerint megjavították volna a tizedet, de nem tudtunk nekik telket adni. Ezért nyögjük a múltat, ki tudja meddig?

– Merre lenne a forgalom terelhető?

– Leginkább Szántó felé. Már a rómaiak is arra jártak. Fulladozunk a nagy forgalomban, s nincs helyünk, földünk fellélegezni. Még építési telek sincs eladó a községben. Családi vállalkozás, ha kinövi a pincét, a házi keretet, befullad, mert nem terjedhet tovább... Amíg a környék földkárptólása nem rendeződik, addig nincs fejlődési lehetőségünk.

– Pedig város akarnak lenni?

– Nem minden áron. Az infrastuktúra már megfelelő lenne, de a testület szerint is: előbb a település tudata, közérzete érjen meg a város-sá váláshoz. Van még tennivalónk addig. Majdnem Pest elővárosa vagyunk, s az építkezők fittyet hánynak a rendre. A belterületen még csak-csak, de kint az üdülővezetben, a zártkertben építési engedélyt sem kérnek. Mondják, lakni kell valahol, és jönnek, felhúznak valami bodegát.

Ehhez *Forgács Gábor* (!) műszaki vezető azt füzi hozzá: a négyfős apparátus alig győzi ellenőrizni az illegális építkezést. A községben még tartják a rendet, a múlt év első felében 90, az ideiben 64 engedélyt adtak ki. Főleg toldaléképítésre, ráépítésre, tetőtérre. Nincs, nincs telek!

Dolgos nép a vörösvári. Hétköznap, tünne nap zúgnak a betonkeverők. Házat, műhelyt, járdát, üzlethelyiséget építenek. Már a kapualjat is árusításra használják, de a vevő nem tud kocsi-val megállni az üzletek előtt. Zsúfolta a település.

– Átok és áldás a 10-es út – ismétli a már hallottakat Juhász József százados, a rendőrs parancsnoka. – Jön rajta az érték, üzletbe, vállalkozáshoz, s jön a bűnözés. Nyáron az autólöpés. Összel-télen a vikendházfeltörés. Nézze az erdőket: szétvert karosszériák, roncsok, mind a zsványok nyomán. Szezonban a külföldi, márkás kocsikra utaznak. Ürömtől Tinnyéig miénk a feladat, a rend biztosítása.

– S milyen eredménnyel?

– Ez változó. Mostanában a polgárórség sokat segít. Egy kivételével minden településünkön megalakult. Elkél a segítség.

A múltnak két jeles objektuma van. Az egyik a Hagymányörző Tájház, a sváb élet relikviái-val. A másik: egy elmerült világ, a zsidótemető. Beroskadt sírokkal, ferde sírkövekkel és derékig érő gazzal. Valamikor az ötvenes években temetkeztek itt utójára. Femetkeztek? Egyvalakit adtak az örökkévalóságnak – s megfordították a kriptakövet. Nincs látogató, nincs gondozó, az enyészeté a sírkert.

István királykor Vörösváron faluünnepet tartottak, ötnaposat. Köszöntötték az ezerszáz éves magyar államot, a túlélést, a múltat és a jelent. Köszöntötték az új kenyeret. Gazdag program várt minden falubelire, kedves vendégre. A többi között Gröbenzell német küldöttségére, amelynek polgármestere, dr. Bernd Rieder okiratot hitelesített a partnerkapcsolat megerősítéséről.

S hogy az ünnep teljes és bensőséges legyen, a tájházban sváb lakodalmas játékot adtak elő: a család, a szeretet és az összetartozás jelképeként. Utána pedig zenés kerti mulatsággal feledtette a község népe a köznapi gondokat.

Pillantás a pénztárcába

Bizony, jókora „bugyellária” van az önkormányzatnak. Befelér vagy 640 millió forint, az évi költségvetés összege. Mindebben persze bennfoglaltatik a község lakosságának pénze, a helyi adók, amelyek idén 58 milliót jelentenek. Kell is az anyagi erő, mivel beruházásra 158 milliót akarnak fordítani! Folytatódik a csatorna-

A főutca – öröm és gond

program, mintegy 28 és fél millióval, a szennyvíztisztító 158 milliót „kóstál”, a német nemzetiségi központ bővítésére 25 millió jut, az útépitésre 30 milliót szánnak.

S ez utóbbi abból gyülnék össze, ami a gépkocsi súlyadónak az itt maradó „főle”. Ugyanis a tavalyi négyszáz forintot – ezer kilonként – idén ötszázra emelte a testület.

Nos annak ellenére, hogy senki sem vitatja az útépités szükségességét – megújul például a Puskin utca, a Szent István út, az Akácfa utca, a Tűzoltó utca – egyre-másra érkeznek a telefonok, levelek a polgármesteri hivatalba: nem bírják az újabb terheket.

Egyébként fegyelmeltettek a vörösvári polgárok: alig ötmillió forint körüli a hátralékok összege.

De akad még két „bon” is a képzeletbeli tárcában. Törlesztésre váró adósság: két és negyedmillió forintnyi hitel, még 1986-ban vette fel a tanács lakossági lakáskölcsön támogatására, illetőleg egy majd 13 millió „kötelezvény” egy tanműhely építésének hiteléről. De ehhez még öt év törlesztési idő hátra van.

Hát, ilyen ez a vörösvári bugyellária. Jut is, marad is benne. Nem egy község elcseserlne vele a magáét.

Az utolsó strázsák (!)

Hosszú szálú szalmaköteg szárad a Hagymányörző Múzeum tornácán. Valahai szalmaszákba, „ágybetegnek” (!) való.

– Ilyet ma már nem találni a határban – mondja Gromon Andrásné. Mici néni, a gyűjtemény felügyelője. – Ma már csak rövid szárú gabonát vetnek, kombájn alá. Azért is kezelem nagy gonddal a meglévő szalmát, hogy még sokáig épen maradjon a „strázsákokban”.

A régi sváb élet számtalan eszköze, berendezése látható a múzeumban. A korabeli menyasszony-, vőlegényöltözéktől, a rokkán, vajköpülön keresztül a bútorzatig. Mind a hétköznapok egykori kelléke. S Mici néni fardhatatlanul magyaráz a látogatóknak. Az első bejegyzés szerint: Adolf Alt Münchenből 1993. augusztus 8-án járt itt, legutóbb pedig a 945-ös Patrona Hungariae cserkészcsapat.

Az összeállítás készítette: Gede Márton

Megjelent a Népszabadság 1996. szeptember 24-i számában, a Pest Megyei Krónika c. mellékletben. (A nyilvánvaló tárgyi tévedésekre dőlt betűs szedéssel figyelmeztetünk. – a szerk.)

Kiáltás az elszegényedőkért

Mi, a Nagycsaládosok Országos Egyesületének vezetői nap mint nap a társadalom legszegényebbjeivel találkozunk. Köztudott dolog, hogy a társadalmi átalakulás terheit leginkább a gyermekes családok szenvedik meg. A gyermekek 45%-a szegénységben él. A társadalom nem tudja megvédeni ezeket a családokat, és ami még súlyosabb, az eddigi intézkedések fényében úgy látszik, a jelenlegi kormány ezt nem is akarja. Ki nem mondottan az az elv érvényesül, hogy magánügy, költséges hobbi a gyermeknevelés.

Egyesületünk megalakulása óta töretlenül harcol annak elfogadtatásáért, hogy a négyféle támogatási forma (családi pótlék, természetbeni kedvezmények, adókedvezmények, szociális segélyek) bármelyikének reális értéke nélkül számos méltánytalanság keletkezik.

Tarthatatlan állapot, hogy ép, egészséges, az átlagosnál még többet is dolgozó polgárok pusztán amiatt, hogy gyermekeket nevelnek, rendszeresen és tömegesen a nélkülözők közé kerüljenek.

Képtelenség, hogy felelős politikusok nem látják: nem adóztatható, akit az adóteher szorítana létminimum alá.

Állítjuk, hogy a segélyezés többnyire az állampolgári (emberi) méltóságot megalázó módon történik, és mindenkor a szükségesnél alacsonyabb szinten.

A családok tartalékai elfogytak. Az önkormányzatok lehetetlen helyzetbe kerültek. A beiskolázás terhei a teherbíró-képességhez képest iszonyúan magasak. A kompenzáció nélkül várható energiaár-emelés nagy tömegek számára sötét, fűtetlen szobát fog jelenteni. A családok nagy része kilátástalan adósságsapdába kerül, mely gyakorta a kilakoltatással végződik, amikor a család már együtt maradni sem tud.

Nem fogadhatjuk el az általános „nincs pénz” jelszót, amikor nyilvánvaló, hogy a szociális kiadásokban végrehajtott megszorítások csak újabb méltánytalanságokat és elnyomorodást okoztak, de az úgynevezett válsághelyzetben nem változtattak.

Tiltakozunk azon hatalmi politizálás ellen, amely mind anyagilag, mind értékrendjében a társadalom létét alapjaiban, a családokban veszélyezteti!

NOE

A pilisvörösvári NOE-csoport tagjai osztoznak a felhívás gondolataiban. A kiegyensúlyozott család (főként, ha segítséget is kap) lelkiileg, testileg egészséges gyerekeket nevel, igaz értékeket közvetít. A jövő generációjának letéteményesei mi vagyunk, most és itt, kedves vörösvári szülők és nagyszülők! Türelemmel, szeretettel segítünk egymást. Legfőbb kincseink a gyermekeink, a mostani és a jövőbeni életminőségük felelősei mi vagyunk!

A Közösségi Házban ilyen gondolatok jegyében zajló klubtalálkozóinkra szeretettel hívunk kicsiket és nagyokat.

NOE Pilisvörösvári Csoport tagjai

Levél 50 év után

Kedves pilisvörösváriak!

1945. január közepén Vácán megszöktem a szovjetek fogságából. Pilisvörösvárnál szándékoztam a fronton átjutva visszamenni az alakulatomhoz Vas megyébe. Akkor Pilisvörösváron már nagy volt a feszültség, ugyanis a német hadvezetés a budapesti ostromgyűrűt a bécsi úton benyomulva akarta áttörni, hogy a gyűrűben bentrekedt német és magyar katonákat kiszabadítsa.

A bujkálás minden igazoló papír nélkül igen veszélyes volt, mert a szovjet katonák, ha valaki gyanús volt nekik, azt a helyszínen agyonlőtték. Ebben a kritikus helyzetben a lakosság is félt, mert közhírré lett téve, hogy aki idegent vagy katonaszökevényt rejteget, azt felkoncolják, illetve agyonlövik.

Több családtól kértem menedéket, míg végül Müllerék fogadtak be a házukba. Arra emlékszem, hogy a házuk első részében a szovjet katonáknak volt egy konyhájuk. Müller úr akkor 30-35 év körüli férfi lehetett. Mindig vitéz úrnak szólított, minden bizonnyal azért, mert megmondtam, hogy szökött katona vagyok. Jómagam akkor a 18-ik évemben jártam, és mint német repülő katonaiskolás kerültem a frontra. Volt a családnak egy fiúgyermek is, akkor olyan 8-10 éves lehetett. Ez a fiú hozta ki az istállóba legtöbbször az ennivalót nekem. Az istállóban volt egy beteg, kistermetű orosz ló és egy jó nagy halom szalma. A szalmába bebújva aludtam, és ha idegen közeledett, akkor is abban rejtőzködtem. Talán nyolc-tíz napig lehettem ott, amikor Müller úr szólt, hogy nem mer tovább bujtatni, mert kihirdették, hogy minden 16 évét betöltött férfi jelentkezzen a község házában öt napi élelemmel közmunkára. Aki nem jelentkezik... – és itt megint jött a fenyegetés. Jelentkeztem én is álnévvel, álcimmal. Sós kútra hajtottak bennünket, ott egy gabonamagtárban voltunk éjszakára elszállásolva.

1948-ban kerestem a Müller családot a helyszínen. Akkor valaki azt mondta, hogy kitelepítették őket. Csak most, 1996-ban tudtam meg, hogy Pilisvörösvárról nem volt kitelepítés.

Jó lenne megtalálnom a Müller családot, hogy ennyi év után köszönetet mondjak nekik bátorságukért és emberségükért. Üdvözlettel:

Laki Károly

1165 Bp., Kalitka u. 1.

SPORT

Nyolc mérkőzés, hat győzelem

Amint arról a Vörösvári Újság előző számában beszámoltunk, megkezdte szereplését az 1996/97-es szezonban a Pilisvörösvári Terranova KSK NB II-es kézilabdacsapata.

Az első – győztesen megvívott bajnoki, illetve Magyar Kupa – mérkőzések után szeptemberben még további hat öszszezcsapás várt a társaságra. Az 1996/97-es idény első hónapjában lejátszott összesen nyolc (hat bajnoki és két MK) mérkőzés mérlege hat győzelem és két vereség. Csapatunk bejutott a Magyar Kupa harmadik fordulójába, a bajnokságban pedig hat mérkőzésen szerzett nyolc pontjával egyelőre az élmezőnyben foglal helyet.

Az eredményekkel tehát nem volt baj, volt azonban sok mással. Két játékosunk (Zsarnóczi Csaba és Stéhli Csaba) korábban szerzett sérüléseik miatt hiányoztak az első mérkőzésekről, a csapatkapitány, Sodró Zoltán pedig éppen az első mérkőzés után szerzett sérülése miatt vált ki hosszú hónapokra, gyakorlatilag a teljes őszi idényre a csapatból. Azt sem lehet éppen szerencsének nevezni, hogy a szokatlanul sűrű program miatt nyolc mérkőzésből négyet hétköznap kellett lejátszani, hiszen ez a sérültek mellett – miután munka, tanulás után sportoló csapatról van szó – további hiányzókat jelentett.

Összességében azonban az említett gondok ellenére, azokat leküzdve, a csapat eredményesen teljesítette a bajnoki idény első hónapját.

Eredmények:

NB II. Északi csoport

PTKSK – Abony	20 : 16
Szentendre – PTKSK	31 : 15
PTKSK – Gyöngyös	19 : 16
PTKSK – Szigetszentmiklós	20 : 14
Csömör – PTKSK	16 : 13

Magyar Kupa 2. forduló

Székesfehérvári MÁV Előre – PTKSK
16:24

Csapatunk ezzel a győzelemmel a legjobb 32 közé jutott. A harmadik fordulóra előre láthatólag október 23-án kerül sor, várhatóan egy NB I/B-s csapat ellen Pilisvörösváron.

Mirk Péter

FÓRUM

Ki multhat a szüreti bálon?

Október 5-én szüreti bál volt a Közösségi Házban, amelyen bárki részt vehetett a hangulatos szüreti felvonulás után. – Vagy mégsem?

Történt, hogy vendégeim érkeztek Altheimból a szüreti mulatságra, ami már hagyományá vált Vörösváron. Szerettek volna részt venni a bálon is, ahol a fúvószenekar szórakoztatta a vendégeket. A meglepetés akkor érte őket, amikor a vegyes kórus titkára, Péts József kitessékelte őket, mondván menjenek a kempingbe. Én csak később érkeztem, s akkor tudtam meg, hogy több vörösvári vendéggel is ez történt. Kértem én, ha én a vendégeimmel a Közösségi Házban a fúvószenekart szeretném hallgatni, miért kéne a kempingbe mennem?

Községünket a hagyományok ápolása, a német-magyar kulturális, baráti kapcsolatok hosszú évek óta jellemzik. Német barátunkkal, Hans Nans úrral és családjával tíz évvel ezelőtt ismerkedtünk meg, azóta többször vendégül láttam őket, s nagyon jó kapcsolatot alakítottam ki velük, akik családi és baráti összejöveteleink gyakori vendégei. Szintén jó kapcsolatokat ápolnak a Bravi Buam zenekarral, a Német Nemzetiségi Táncsoporttal. Hans Nans úr szokta szervezni a vörösvári egyesületek programjait Altheimban. 1995-ben az ő révén nyaraltak vörösvári gyerekek Altheimban, idén augusztusban pedig Nans úr és a Heimatverein szervezésében altheimi gyerekek töltötték a nyár egy részét Vörösváron. (Gyönyörű élményekkel tértek vissza a gyerekek Tiszacsegéről. Köszönet érte Müller Jánosnak a Német Kisebbségi Önkormányzat elnökének, aki a Természet az Egészséges Gyermekéért Alapítvány üdülőjét minden ellenszolgáltatás nélkül biztosította a német gyerekeknek.) Augusztus 20-án a kempingben baráti ünnepség keretében búcsúztak az altheimi gyerekek és kísérőik azzal, hogy a szüreti bálon találkozunk.

Hát találkoztunk! És hidegzuhanóként érte Nans urat a Közösségi Házban, hogy családostul kitessékeltek őt a bálról. Kértem én, milyen jogan utasítanak ki bárkit, amikor a Közösségi Ház igazgatónöjétől tudom, hogy belépődíj nem volt, és ezen a rendezvényen mindenki részt vehetett. Nekem ez különösen kellemetlen volt, és nagyon fáj. Férjem és fiam a fúvószenekar tagjaként szórakoztatták a közönséget, köztük a vegyes kórust és vendégeit, akik valóban jól szórakoztak.

A kiutasítás után, aminek többen is tanúi voltak, vendégeim megbántva, fájdalommal telten mégis ott maradtak, és ajtón kívül, kirekesztve hallgatták a zenét. Nans úr nem tudta feldolgozni magában a történeteket. Nem tudta,

mi történt Péts Józseffel, hiszen sok éve ismerik egymást. Ha személyes oka lenne is a dolognak, azt hiszem, nem ez az elintézés módja. Szomorú vagyok azért is, mert valamilyen is tagja voltam a kórusnak, s én nem így ismertem meg Péts Józsefet. Tisztelem, mert sokat tett és tesz a kórusért, s nem tudom, mi készítette őt erre a cselekedetre, melynek következtében vendégeim csalódottan, rossz szájízzel utaztak haza.

Nem bántani akarok és sértegetni, de ha a hagyományokat követve bálokat szervezünk, akkor engedjék meg, hogy mindenki ott mulasson, ahol akar, és oda menjen szórakozni, ahová akar.

Vendégeink biztosan nem fogják elmesélni otthon ezt a kellemetlen élményüket, de a többiek, akik jelen voltak, valószínűleg megteszik ezt, s ha az eset kitudódik, rossz fényt fog vetni községünkre.

Mi nem veszítettük el barátainkat, de sajnálom, hogy az évek során kialakult községi szintű partneri és baráti kapcsolatok megszakadhatnak.

Tagscherer Györgyné

Ki multhat a szüreti bálon?

Kérdezi fenti cikkében Tagscherer Györgyné, aki tájékoztatja a tisztelt újságolvasót arról, mi is történt október 5-én a Közösségi Házban rendezett bálon. Ez nem is baj, de az már igen, hogy olyan információk birtokában teszi ezt, amihez másod-, netán harmadkézből jutott.

A magam részéről megértem, hogy mint vendéglátó sérelmezi a történeteket, de meggyőződésem, hogy nem kellően tájékozódott ez ügyben, hiszen nem kísérte oda az altheimi vendégét, és nem vett részt szeptember 13-án azon a megbeszélésen, amin a Heimatverein hiányos vezetőségével és az egyesületek vezetőivel tárgyaltunk, és amin a fúvószenekar elnökével úgy döntöttünk, hogy a Kertbarát Egyesület közreműködésével a zenekarral és pártoló tagjaival, valamint a kórus tagjaival egy külön bált szervezünk, abból a megfontolásból, hogy külföldi vendégeink részére biztosítani tudjuk a férőhelyet, és jól érezzék magukat.

Ez a döntés azért született, mert nem tudtuk elfogadni azt, hogy a Halastó Kempingben 200 Ft-os belépődíj mellett sem tudtak a közel 300 vendég részére asztalsort biztosítani a szervezők. Úgy gondoltuk, ha nem megy közösen, megpróbáljuk külön.

Aznap délelőtt meg is tettünk mindent – köszönet érte a kertbarátoknak, a zenekar pártoló tagjainak, a kórus tagjainak és nem utolsósorban azoknak a birkenbringhausi vendégeknek, akik szabad délelőttjüket áldozták fel azért, hogy segítsenek a terem berendezésében.

Tehát egyértelmű, gondolom, ezek után, hogy a községben két bál volt. Egy hagyományos szüreti bál a Heimatverein szervezésében és egy úgymond belépődíj nélküli, kedvezményes italárral kialakított bál a közreműködő egyesületek szervezésében a Közösségi Házban. Természetesen nem hirdettük zártkörű

rendezvénynek, de törekedtünk arra, hogy meghívott vendégeink elférjenek.

A fentieket csak tájékoztatásként tartottam fontosnak elmondani, és most konkrétan az érintettség címén az altheimi vendég és vendéglátójának sérelméről.

Az altheimi vendég családja és köztem több éves kapcsolat van. Több alkalommal voltam szállásadója, legutóbb akkor, amikor autójukat éjszaka feltörték, és több értékes hangszert loptak el tőlük, és így elmaradt szereplésük az erdei kápolnánál. Azóta is meglátogat, igaz, nem minden alkalommal, mikor Vörösváron van, de a rendezvényeken találkozunk és beszélgetünk.

Tehát személyes ellentétől, úgy gondolom, nem beszélhetünk.

Október 5-én a fúvószenekar elnökével voltunk felelősek azért, hogy a bálunk zökkenőmentes legyen. Már délelőtt tapasztaltuk, mikor a férőhelyeket összeszámoltuk, hogy problémák adódhatnak, de ez nem azt jelentette, hogy bárkit is kitessékelünk, de amint már említettem, törekedtünk arra, hogy a szervező egyesületek vendégei elférjenek. A sajnálatos esemény, ami Hans Nanssal történt valóban a nevemhez kapcsolódik. Mivel a szervezőtársam éppen nem tartózkodott a házban, így egyébirányú elfoglaltságom közben találkoztam Hans Nanssal az előtérben. Üdvözöltük egymást, és készségesen megkérdeztem, társasággal van-e, és hogy tudja-e, foglaltak-e neki helyet (mert én nem tudtam), akkor odakísérem. A választát nem értemet tisztán, annak ellenére, hogy viszonylag jó társalgási szinten beszélem a német nyelvet, de az kiderült, hogy a Heimatverein tagjai iránt érdeklődött. Ekkor tájékoztattam őt, hogy ők a kempingben rendezik a szüreti bált. Nem említette a vendéglátóját, tehát én abban a pillanatban nem tudhattam, hogy mint vendég, melyik rendezvényre jött el.

Mivel megint csak egyéb teendőim akadnak, úgy gondoltam, a magam részéről megtetem, amit lehet.

A „bomba akkor robbant”, mikor Tagscherer György kihívott a söntésbe, és közölte velem, hogy én a vendégét vérig sértettem.

Meglepdtem felháborodásán, és odamentünk a vendéghez megbeszélni a történeteket. Hans Nans valóban sértődött volt, és nem tudta, vagy netán nem akarta megérteni, amit ugyanúgy elmondtam neki, amit a találkozásunkkor a bejáratnál. Többen is körbeálltak bennünket, akik közül egyesek csak srófolták a hangulatot, és magyarázkodásnak ítélték, amit megismételtem. Ekkor, hogy a hangulat csituljon, elnézést kértem a vendégtől, amit tapasztalatom szerint csak a felesége fogadott el.

Kedves Tagschererné, Tisztelt Olvasó, én úgy érzem, ezzel a sajnálatos eseménnyel nem járultam hozzá ahhoz, hogy a családok és községek között kialakult jó kapcsolatok megszakadjanak, hiszen társadalmi munkám egyik fő célja, hogy minél több és jó kapcsolat alakuljon ki magyar és német települések és családok között. Erre van egy néhány példa a vegyes kórus életében.

Viszont lehetne egyéb területről példákat említeni arra vonatkozóan, hogyan és miért romlanak meg az egyesületek és együttesek által korábban kialakított jó kapcsolatok.

Szándékomban van erről a témáról egy későbbi számban kifejteni véleményemet.

Végezetül a történetekkel kapcsolatban elnézést kérek mindazoktól, akiket akaratomon kívül megsértettem, de mentésemre szolgáljon, hogy egy 92 fős vendégcsoport és vendég-látói részére négy napon keresztül programokat, koncertet és bált szervezni, színvonalasan ellátni őket, nem kis feladat, és így óhatatlanul közbejöhettek a lázas szervezés során olyan incidensek, melyek sértőek is lehetnek. Sajnálom.

Péts József

Objektív?

E lap hasábjain már megírtam, mit várnak el az egyszerű emberek az általuk megválasztott képviselőktől, akik – tárgyilagosan nézve – nem állnak minden esetben hivatásuk magaslatán. Jó szándékuk elvitathatatlan, de nem szabadna előfordulnia annak, hogy egyszerűen megoldható problémák botránnyos ügyekké fajuljanak. Elszomorító az is, hogy emiatt meg nem engedhető hangnembem adnak kifejezést nem tetszésüknek egyesek. Úgy érzem, hiányzik a kapcsolat a választók és a választottak között. Az igazsághoz tartozik, hogy a tisztelt testület egy-egy tagja azt hiszi, hogy választóival szemben nincs kötelezettsége, ez pedig nagyon nagy hiba. Sok konfliktus közmegegyezéssel békésen rendeződne, ha ez a szemlélet változna.

Talán azért is megszívlelendő ez az észrevétel, mivel fennállhat annak a veszélye, hogy az egyik oldalon lesz egy testület, melynek minden nap új és újabb kihívásokkal kell szembenéznie a lakosság jelentős részétől magára hagyatva, a másik oldalon pedig közőny, pletyka, vélt vagy valós sérelmek és azok a „specialisták”, akik igyekeznek a testület és a lakosság közötti törést szakadékká szélesíteni. Távol áll tőlem, hogy védelmembe vegyem a képviselő-testületet, de egy ilyen helyzetben a legjobb szándékú kezdeményezések is elferdítve kerülnek nyilvánosságra.

Az a mesterkedés, ami az önkormányzat lejárását célozta meg, máris elérte célját: az Objektív című műsor két ízben is foglalkozott Vörösvárral. Sajnos nem tagadható, hogy elhangzottak egyes képviselők szájából olyan mondatok, amik nem illettek oda, de azt hiszem, ezek a tárgyalás eredményét nem tudták befolyásolni. Éppen ezért furcsa dolog, hogy egy egész ország előtt néhány nem éppen szerencsésen megfogalmazott mondat által lett bemutatva a képviselő-testület. Merem remélni, hogy az „iskolaügy”-et a reális gondolkodó tisztelt képviselők oldották meg közmegegyezésre, és mindezt nem az Objektív hatalma kényszerítette ki.

Az ilyesfajta műsorok a törvénytörtéseket igyekeznek bemutatni, de kérdem én, hol a határ?

Ha ez a tisztelt stáb már kétszer bemutatott bennünket, kérjük, jöjjenek máskor is, szívesen látott vendégek lesznek. De örömmel vennénk, ha legközelebb egy „jól csiszolt objektívvel” lennének felszerelve.

Tercs Miklós

Nyílt levél Kárpáti Jánosnak

A Vörösvári Újság 1996. augusztusi számában, az Egyesületi Hírek rovatban, Kárpáti János beszámolójához lenne néhányunknak több észrevétele.

Tisztelt Kárpáti János!

A februári újjáalakulástól a májusi mentőnapig önnel mindössze kétszer találkoztunk. A több mint 60 bevetésből mi, „öregek”, 58-szor vonultunk ki a mostaniak nélkül. Ezért kérem, hogy az újjáalakulást ne az Ön elnökké választásának időpontjától, hanem a mentőnaptól számítsa.

A gépkocsikkal kapcsolatban: A 800 liter befogadóképességű gépkocsi Gröbenzellből érkezett, a másik gépkocsi azonban Gerstetten ajándéka!

Továbbá: szeretnénk pontosan tudni, mi történt a Robur csapatszállítóval és a Csepel gépjárműfecskendővel. Privatizáció magyar módra?

Tisztelt Kárpáti úr!

Amíg mi, „öregek” ott voltunk (május 23-ig), addig sokallták az üzemanyag-fogyasztást, pedig csak a bevetésekhez használtuk a gépjárműveket, azzal az egy kivétellel, amibe Ön – szerintünk jogtalanul – belekötött. Májusi lemondásunk óta több kilométert tettek meg e gépkocsik (itt nem a bevetésekre gondolunk...), mint a mi időnkben.

Beszámolójában az önkormányzati és állami támogatás ügyében egyetlen szó tájékoztatást sem hallottunk. Csak annyit, hogy nincs pénz, nincs pénz, a pályázatainkat elutasították.

A februárban megválasztott (Kárpáti-Pfeiffer) duó munkája sikerrel járt. Tetézték ezt azzal, hogy a mentőnapon segélyhívásra a tűzoltóknak megtiltották a kivonulást, részegnek titulálva őket. Ezt egyszer s mindenkorra visszautasítjuk!

Végül: nem mi mondtunk le, hanem Önök kényszerítettek lemondásra bennünket, ami nyilván határtalan örömet okozott a mostani vezetés néhány tagjának. Éljenek a hatalmukkal, de mutassanak is föl valamit!

Megjegyezzük továbbá, hogy a Tűzoltó Egyesületnek nem kettő, hanem hat fő nyugdíjas tagja van: Denk Ferenc, Scheller József, Fuchs Mátyás, Sarfenstein György, Spányik Ignác, Steckl Pál.

A cikket írta: Krupp József (30 év feletti önkéntes szolgálat)

Erkölcsei támogatók: Fuchs István, Bubrovski Márton, Weller István, Iflinger György (30 év feletti önkéntes szolgálat), Bubrovski Zsolt, Bubrovski Csaba, Gosztola Gyula (10 év feletti önkéntes szolgálat)

Kárpáti János válasza Krupp Józsefnek

Tisztelt Krupp József Úr!

Önök igaza van, hogy az általam említett 90 bevetésben nem mind az új tűzoltók vettek részt. A beszámolóim 1996. január 1-jétől szólt. Abban minden kivonulás szerepelt. De ha számszakilag is értékelni akarjuk, akkor a pontosság kedvéért elmondhatom, hogy az az 58 maradjon 53. Igaz, abban az Önök állományából még nálunk maradt 3 tűzoltó munkája is benne van.

Az autó vízszállító köbtartalmáról annyit, hogy valószínűleg elírás történt. Azt hiszem, hogy az 500 és a 800 liter között nem akkora a különbség, hogy ezért az újsághoz kellene fordulni. Lehet, hogy az újságíróval folytatott beszélgetésben azt mondtam, hogy Gröbenzellből jött, ezért elnézést kérek, de mentésemre szolgáljon, hogy az újság pizskozati példányát nem olvastam.

A Robur tehergépkocsit eladtuk, mert nem akartunk megtartani egy költségfaló, elavult járművet azért, hogy a szertárban a helyet foglalja. Az árát nem a tűzoltók pénztárába fizették be. A vevő a Polgármesteri Hivatalnak fizetett.

A Csepel gépkocsi még most is az udvaron áll. Szerettük volna eladni, de sajnos nem sikerült. Lehet, hogy ingyen sem kell senkinek.

Elnökké történt megválasztásom, igaz, hogy 1996. február 23-án történt, de a hivatalos időpont június 25-től számít, mert akkor vezette át a Pest Megyei Bíróság a személyi változást az egyesületnél. Addig mint megbízott láttam el a feladatomat.

Sokallja a kivonulásokat és a sok kilométert. Igaza van. Azonban, ha még van Önöknél írásos anyag a működésükről, kérem, keresse elő, hogy utoljára mikor volt tűzoltó-beiskolázás. Tűzoltóink alapfokú tűzoltótanfolyamra járnak át Pomázra. Itt a végzett hallgatók orvosilag, szakmailag, elméletileg az elért eredményeik alapján lettek értékelve és előléptetve. Ma így kell működnie az önkéntes tűzoltóságnak is. Megköveteli a Tűzrend-védelmi Törvény is az oktatásokat. Felelőtlenség lenne készüléket ráadni hozzá nem értő és egészségileg is alkalmatlan személyre. (4 fő tett sikeres vizsgát az első tanfolyamon.)

Hivatkozik arra, hogy nem kapott megfelelő tájékoztatást arról, hogy mennyi pénz állt az egyesület rendelkezésére. Visszakerestem az emlékeztetőt, amiben az szerepel, hogy az Önkormányzattól 300 000 Ft-ot kaptunk. A BM-támogatásból pedig 500 000 Ft-ot két részletben. Tudom, hogy a pénz felvetésével a megígért kivonulási összeget reklamálja, de az állami támogatásból bérjellegű kifizetést nem szabad finanszírozni.

A mentőnap felvetéséről csak annyit, hogy én nem fogtam Önökre, hogy részegek. Viszont azt számon kértem, hogy este mit kerestek kék fényel a Szabadság-ligetben. Azt hiszem, hogy erre a megbízatásom jogot adott. A válasz stílusával nem voltam megelégedve.

Nem engedjük egy közúti balesethez kivonulni a mentőnapról Önöket. Igaz, hogy

nem, mert előzőleg megbeszéltük a pomázi tűzoltósággal, hogy mi most ünnepelünk, és vegyék át tőlünk a riasztásokat.

Hogy mennyire járt sikerrel a Kárpáti-Pfeiffer duó? Győződjenek meg róla. Nézzék meg a szertárunkat. Győződjenek meg arról, hogy nálunk mit jelent a köztulajdon megbecsülése.

Eredményeinkre büszkék vagyunk, de megbecsüljük elődeink eredményeit is. A tűzoltószertárban, mindenki megtekintheti azt az emlékfalat, amelyen régi kitüntetések, fényképek tanúsítják az elődök munkáját, és hirdetik dicsőségüket. (A Pilisvörösvári Önkéntes Tűzoltó Egyesült 1908-ban alakult.)

Az Önök lemondásáról: 1995-ben szóban és írásban többször jelezték kilépési szándékukat. Ezt a mentőnap után is tudomásunkra hozták. Mi összehívtuk a rendkívüli közgyűlést, hogy nyilatkozzanak. Természetesen felkészültünk arra is, hogy ha le akarnak mondani, ezt tegyék meg írásban. Véget akartunk vetni ennek a tarthatatlan állapotnak. Hisz többször bebizonyították, hogy lemondásuk csak fellángolás volt. Amikor úgy látták, hogy azt el is fogadjuk, visszaléptek. A Kárpáti-Pfeiffer duó erre nem volt vevő.

A rendkívüli közgyűlésen elmondtam, hogy vagy mi, vagy a parancsnok marad. A választásra minden jelenlévőnek lehetősége volt. 20 percet kaptak arra, hogy döntsék el, mi legyen. Az igazat megmondva, mi arra számítottunk, hogy úgy döntenek, a parancsnok marad és mi megyünk. Talán jobb is lett volna. De nem így döntöttek. A kilépési szándéknyilatkozat olyan jól sikerült, hogy még annak a nevében is aláírták, aki jelen sem volt. Nyolc fő kilépett. Nekünk erkölcsi kötelességünk maradt, hogy a község érdekében mindent megtegyünk azért, hogy a lakosság a tűzoltók viszályát ne vegye észre. Visszajelzés nem érkezett arról, hogy elmarasztaltak volna bennünket, kivétel ez alól az Ön levele.

Nyugdíjasainkról nem tudunk sokat, ebben igaza van. De aki el akar jönni hozzánk, szeretettel várjuk. Minden hónap első hétfőjén délután fél hatkor tartunk megbeszélést.

Tisztelt Krupp József Úr!

Köszönjük, hogy felhívta a figyelmünket arra, hogy mutassunk is fel valamit. Jöjjön el, és nézze meg azt a bázist, kilépett tagjaival együtt, ahol sok évig tűzoltó volt. (Még most is ott lehetne, de erről mi nem tehetünk.) Azért néhány dolgot szeretnék felsorolni végzett munkánkból és elért eredményeinkről:

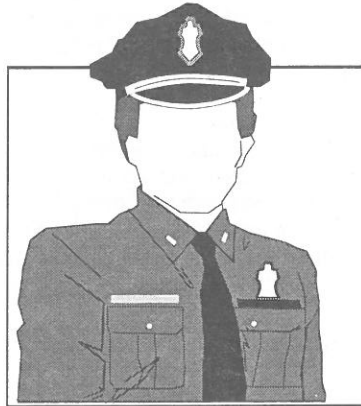
tanulmányút Németországban, szakmai gyakorlat, német tűzoltók fogadása augusztus 6-tól 12-ig, tűzoltónap megrendezése, négy fő beiskolázása és levizsgáztatása, a működéshez szükséges anyagi bázis megteremtése, a képviselő-testület minden tagjának a bizalmát is elnyertük a támogatás biztosítása terén.

Tisztelt Krupp Úr!

Remélem, válaszom kielégítő lesz az Ön és erkölcsi támogatói számára. Ha nem, hajlandók vagyunk tűzoltóársaimmal együtt a Pilisvörösvári Kábeltévé adásában Önökkel nyílt vitába szállni. Bármikor állunk rendelkezésükre.

Kárpáti János
a Pilisvörösvári Önkéntes
Tűzoltó Egyesület elnöke

KÉK HÍREK

Pilisvörösvár területéről szeptemberben az alábbi bejelentések érkeztek:

- 5 közlekedési baleset (2 súlyos sérüléssel, 1 könnyű sérüléssel, 1 ittas cserbenhagyás /az elkövetőt elfogták/, 1 utólagos feljelentés)
- 1 lakástűz
- 3 fő sérelmére elkövetett súlyos testi sértés
- 1 könnyű testi sértés + kifosztás (2 fő gyanúsított előállítva)
- 1 zsarolás + veszélyes fenyegetés
- 1 feljelentés egy korábbi zsarolási ügyben (négy fő gyanúsított őrizetbe vétele)
- 2 családi botrány
- 2 magánlaksértés
- 1 rongálás (a Templom téri iskola ablakainak betörése)
- 19 betöréses lopás (12 hétfégi házba, 3 családi házba, 2 üzletbe /ruhából, zöldséges/, 1 sufniba, valamint a Halastó Kempingbe törtek be.)
- 16 lopás (4 gépkocsi /az egyik elkövető elfogva/, 1 motorkerékpár, 2 segédmotor-kerékpár, 3 kerékpár, 1 katonai egyenruha /az elkövetőt elfogták/, építőanyag /az elkövetőket tetten érték/, 4 egyéb lopás)
- 2 gépkocsifeltörés, rongálás
- 1 sikkasztás
- 1 átírás elmulasztása
- 1 bejelentés talált gépkocsiról

Bizonyára mindenki feszült érdeklődéssel figyeli az október 5-én Pilisecabán, egy Volánbuszon történt robbanással kapcsolatos híreket. A különböző sajtóorgánokban megjelent hivatalos közleményeken túl információval a nyomozás érdekében nem szolgálhatok. Kérem azonban, hogy aki valamilyen információval tud szolgálni az ügyben, még ha az érdektelenség látszik is számára, illetve azok, akik utaztak aznap az érintett Budapest-Esztergomi autóbusszjáraton, jelentkezzenek a rendőrsőn, a Budaörsi Rendőrkapitányságon vagy a PMRFK Bűnügyi Osztály, Életvédelmi Alosztályán.

Más. A lopások nagy számára szeretném felhívni a tisztelt olvasók figyelmét. Sajnos az utóbbi időben egyre több az úgynevezett al-

kalmi, illetve besurranásos és trükkös lopás. Különösen veszélyeztetettek a védelem nélkül hátrahagyott kerékpárok, segédmotor-kerékpárok. Kérem, jobban figyeljenek ilyen járműveikre.

Megjelent Pilisvörösvár körzetében egy 3-4 főből álló női csoport, akik különböző indokkal – rendszerint ketten – bekéredzhetnek a lakásba, egyikőjük eltereli a tulajdonos figyelmét, míg a másik azzal a kéréssel áll elő, hogy végre kell mennie, vagy hogy szomjas, a fürdőszoba keresése helyett azonban gyorsan átkutatja a lakást, és ami értéket talál, azt eltulajdonítja.

Környékünkön két ismeretlen férfi már két alkalommal követett el lopást azzal a trükkel, hogy úgy jelentkeznek be, mint akik megvették a szomszéd házat. Engedélyt kérnek, hogy a tulajdonos távollétében, hadd tekinthessék meg a ház hátsó részét, kerítését a kiszemelt sértett telkéről. S míg az egyik férfi hátrakísérteti magát a hátsó udvari részre, addig társa elköveti a természetesen nyitva hagyott házból a lopást. Az egyik esetben a sértett által eddig biztosnak vélt szekrényből, ruha alatti rejtékhelyről igen komoly értékű készpénzt és értékeket sikerült megszerezniük ily módon. A sértettek körét elsősorban az idősebb, esetleg egyedül álló személyek közül választják ki, így elsősorban az ő figyelmüket szeretném felhívni arra, hogy ne váljanak ezeknek az embereknek az áldozatává.

Ugyancsak növekszik a hétfégi házak tulajdonosainak sérelmére elkövetett betöréses lopások száma. Lassan mindenütt befejezik a szüretet, leérték a gyümölcsök, sajnos elég rossznak mondható az időjárás is, aminek egyenes következménye, hogy a hétfégi házak tulajdonosai mind hosszabb időre hagyják őrizet nélkül telküket, értékeiket. Ismételten szeretném kérni az érintetteket, értéktárgyakat, drágább eszközöket ne hagyjanak hétfégi telkükön, különösen ne látható helyen. Ez ugyanis szinte csábítólag hat a betörőkre. Különösen szívesen tulajdonítanak el viszonylag könnyen értékesíthető műszaki cikkeket (rádiók, magnók, kistévék) valamint konyhai felszereléseket, gázpalackokat. Kérem továbbá azt is, hogyha a kényszerből hátrahagyott ilyen tárgyaik rendelkeznek egyedi azonosításra alkalmas jellel, számmal, jegyezzék azt fel, és tartsák állandó lakásukon. A baj megtörténtét követően gyakran a sértettek csak annyit tudnak elmondani eltulajdonított értékeikről, hogy „egy színes, x típusú kistévé”, holott ezek az eszközök egyedi gyári számmal vannak ellátva.

Juhász József
rendőr százados, őrsparancsnok

Kedves pilisvörösvári polgárok!

Tűzoltólétszámunkat szeretnénk növelni, ezért várjuk minden 18 évet betöltött fiatal barátunk jelentkezését. Jelentkezni lehet a 330-058-as telefonszámon Pfeiffer Ferencnél, Kovács Zsoltnál vagy Kárpáti Jánosnál.

Kárpáti János
ÖTE-elnök

MUNKARUHA-MINTABOLT

derekas öltöny	2965,- Ft
overáll	2830,- Ft
kertész öltöny	3235,- Ft
vattamellény.....	2495,- Ft
vattakabát	3235,- Ft
sapka	257,- Ft

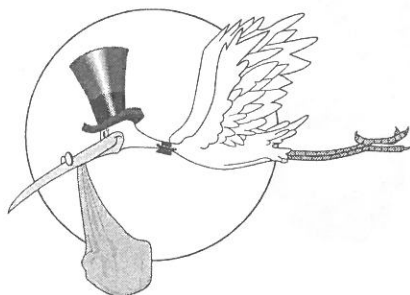
Többféle színben, szitanyomással, cégemlé-
mázással is. Áraink az áfát nem tartalmazzák.

A FOTO PORST boltban
Pilisvörösvár, Szabadság út 10.
Nyitva: H-P: 10-18 Sz: 8-12

Bőrgyógyászati magánrendelés Solymáron
Rendel: **Dr. Vajda Adrienne**
Rendelési idő: minden szerdán 17-19 óráig
és minden hónap első péntekén 13-15 óráig

Sebészeti magánrendelés Solymáron
Rendel: **Dr. Hrivó Árpád**
Rendelési idő: minden csütörtökön
17-19 óráig

Mindkét rendelés helye: PEMŰ-rendelő
Terstyánszky u. 89.
Tel.: 06-26-360-033/165

Megérkeztek

VIII. 31. *Wochauer Anett Barbara*
Bogovics Attila és Kara Edit leánya

IX. 1. *Csinger Balázs*
Csinger Imre és Staffel Erika fia

IX. 7. *Juhász Dániel*
Juhász Ferenc és Braun Zsuzsanna fia

IX. 11. *Hasenfratz Zoltán*
Hasenfratz József és Szebelédi Mónika fia

IX. 22. *Lőrincz Tamás*
Lőrincz János és Tagscherer Andrea fia

IX. 23. *Prokopecz Éva*
Prokopecz László és Kornéli Edit leánya

X. 1. *Falajtár Dávid*
Falajtár Tibor és Iflinger Katalin fia

X. 2. *Tagscherer Norbert*
Tagscherer János és Tarcza Tímea fia

X. 3. *Fábián Tamás*
Fábián Zoltán és Spiegelberger Erzsé-
bet fia

X. 7. *Mórocz Nikolett*
Mórocz Zoltán és Fetter Krisztina leánya

Eltávoztak

VIII. 29. *Gigor István*, Klecker Júlia özvegye,
72 éves, Petőfi S. u. 35.

IX. 2. *Balhem László*, Horváth Etel férje, 55
éves, Helsinbork, Gödra Tavörgaten 1.

IX. 2. *Sárközi Magdolna*, Horvát Ferenc fele-
sége, 50 éves, Héreg, Ady E. u. 70.

IX. 5. *Záhonyi István*, Tokaji Mária férje, 81
éves, Cegléd, Kossuth Ferenc u. 52.

IX. 14. *Braun Márton*, Szatura Mária özvegye,
88 éves, Szabadság út 13.

IX. 14. *Klenk Erzsébet*, Peller* Máttyás özve-
gye, 83 éves, Bp., III., Ármány u. 16.

IX. 18. *Bruckner Erzsébet*, Nick György özve-
gye, 91 éves, Dózsa Gy. u. 91.

IX. 19. *Mendi Teréz*, Gábeli Gáspár özvegye,
88 éves, Bartók B. u. 8.

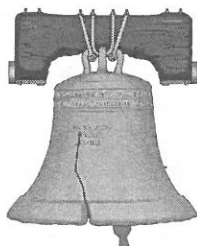
IX. 21. *Straub Teréz*, Kaiser József özvegye,
82 éves, Erkel F. u. 36.

IX. 21. *Urbanics Malvin*, Ulezinger Lőrinc
özvegye, 88 éves, Dózsa Gy. u. 50.

IX. 23. *Vavrik Antal*, Bruckner Katalin férje,
77 éves, Solymári út. 11.

IX. 26. *Fetter Borbála*, Manhertz János özve-
gye, 84 éves, Diófa u. 2.

IX. 30. *Kozek Kinga*, Kozek András és
Lentvorszki Katalin leánya, 3 hónapos, Szondi
u. 77.

A Német Nemzetiségi Gimnázium
60 órás **előkészítő tanfolyamot** indít
német nyelvből

az első osztályba jelentkezni
szándékozó diákok részére.

A tanfolyam helye:
Pilisvörösvár, Szabadság út 21.

Kezdesi időpont:
1996. november 23., 9 óra

Bővebb információt
a 330-140-es telefonszámon adunk.

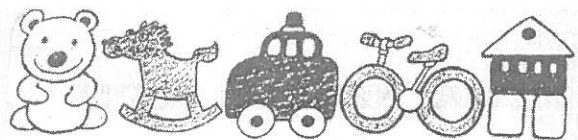
**Köszönjük, hogy az
újságot árusítják:**

Baba Bungi
Fogarasy Élelmiszerbolt
Foto Porst
Gyógyszertár
Havas Kiskereskedés
Hírlapárusok
Könyvesbolt
Községi Könyvtár
Krausz Mezőgazdasági
Bolt
Liget ABC
Margit Minimarket
Német Nemz. Gimnázium
Pataki Élelmiszerbolt
Szintai Papírbolt
Sztinka és Mirk
Vízöntő Gyógyszertár

-35%

DUPLO, LEGO SYSTEM, LEGO TECHNIC
15 különböző modell árából

mesebólt

Pilisvörösvár főterén, a Községháza mellett.
Nyitva: hétfő – péntek 9-17 h., szombat 8-13 h.
Telefon: 06-20-352-670

Vörösvári Újság

Werrischwarer Zeitung

Pilisvörösvár Nagyközség Önkormányzatának közéleti havilapja / Szerkeszti a Szerkesztőbizottság

Felelős kiadó: Grószné Krupp Erzsébet / **Szerkesztőbizottság:** Dr. Für Zoltán, Müller János, Pörtlé Herbai Ágnes

Felelős szerkesztő: Fogarasy Attila / **A szerkesztőség címe:** Német Nemzetiségi Gimnázium és Külkereskedelmi Szakközépiskola, 2085 Pilisvörösvár, Szabadság út 21. Tel.: 06-26-330-140

Készült Pénzes Károly nyomdájában (Solymár, Mátyás Király út 7. Tel.: 06-26-361-557, 06-30-420-049)

Nyomdai előkészítés: Fogarasy Attila